

Ketabton.com

د ملت ارمان

لیکوال: مسعود ربتیین

سهار اووه بجي وې چې د ټلیفون پر زنگ راوبین شوم؛ ستريگې مې و
موبلي، د ټلیفون سکريئن ته مې وکتل شمېره نابلده را ته بنکاره شو،
تر لپه ځنډ وروسته مې اوکې کړه.

- السلام عليكم...

- و عليكم السلام، له ارګه مې زنگ وهلى، په ټولنيز چارو کې د
ولسمشر سلاکار يم.

- شمېره به مو غلطه کړي وي، زموږ دې ختيين کور ته به ارګ خنګ
زنگ وهى؟

- نه، همدا تاسو مې پکار ياست!

- مهرباني څه خدمت موکولاي شم؟
- ولسمشر ستاسو سره نن مانیام پر اووه بجي په شاهي مانۍ کې
گوري، مهرباني وکړئ پر خپل وخت خان را ورسوئ! له دې لنډې
مکالمې وروسته يې اړیکه پري شوهد. له خان سره مې فکر وکړ چې
غريب سري يې، ولسمشر به تا څه کوي؟ وروسته به مې بيرته د خپلې
ورپتیا، د دوو لپسانس سندونو او یوې ماستېرۍ په اړه فکر وکړه؛

ممکن نن د خپلې ورتیا پکار شوی يم. دا چې ما د اقتصاد او سیاسي
 علومو پوهنځی لوستې وي او تر خنگ مې په ارواح پوهنه کې
 ماستري درلوده؛ پر راغلي اړيکې به باوري سوم چې شاید همدا ته يې
 پکار ورغلې يې. زه د کابل بنار د کمپني سیمې د خاورینو کورونو په
 منځ کې په يوه غريبه او لوستې کورني کې پیدا شوی وم، تر ماستري
 وروسته مې واده هم وکړ او دا وخت مې يو شپږ کلن زوي هم درلود.
 په ئاي کې حیران ناست وم، سهارني بلني ته فکر وړۍ وم او پوره
 مې حس کوله چې ياد زنګ به دې د ژوند د یوې نوې پانې بدلو لو مانا
 وي. د خوب له خایه ولاړ سوم، له کوتې ووتم، مور ته مې کيسه
 وکړه. له خوشحالی يې پر مخ مچ کرم؛ پر ګريوانه ټومبلې ګنې کيلی
 يې سره واړولي، يوه يې په قلپ کې سمه شوه، پلو يې له نخدو د ګ
 کړ، له خوبنې يې زګيروي خووت تر دروازه ووته. شپږ لا نه وه وتلي
 چې په کوڅه کې د ګنو ماشومانو لې په نخدو د ډګې وي. غرمه
 مې سپینږيری پلار هم کور ته راغى خبره مې ورسره شريکه کړه ډېر
 هيله مند وو. پلار مې ويل؛ زويه! هلتله د ورتگ لپاره باید نیكتایې،
 دريشي او يخنکاک واغوندي. خو ما ورته وویل؛ نه همدا ساده پاده
 کالي مې کفایت کوي، خو پلار مې زړه نازره وو، ملامت نه وو؛ خکه

چې هغه وخت د وړتیا معیار غور کړي وریښتان، دریشی، رسوا زنګ
یخنکاک، بنوي بوټونه او یو لاسي بکس و.

راغلی زنګ مې په دې خاطر بنه بلی چې گوندي نوی واکمن تر نورو
د نوی بدلون فکر ولري؛ د هېواد د بنې راتلونکې لپاره شاید نوی
پلانونه عملی کړي. نوی واکمن د واک پر ګدی هغه مهال کېناست
چې تر وړاندې یې هېوادوالو یوازې توره شپه حس کوله او د رون
سباونون ارمان یې کاوو. د هېواد هر نیالګۍ او بوټي د یو ويشتله
شوی وجود په وینو سره وه، له هرې دښتې د نامعلوم جسد د وینو بوی
تر سپرمو کېدی؛ سیاسونو خو د ملت پر سر د ورځې دوه درې
سوداوي کولې، نامني اوچ ته رسپدلي وه، داسې بد حالت راغلی و
چې په جومات کې لمونځ کوونکي لا په امن نه او د ویرې پوره
احساس به یې کاوه. قومي شخې او تعصباتو قول ړانده کړي وو،
زورورو به له کمزورو د خولي ډوډي ورله، څينو به په زرګونو جريېه
حکمه لاندې کړي وه او څينو به د څېل مړي د خښولو څای نه درلود. د
دولت او ملت ترمنځ خو سمه دمه دښمني وه، وړتیا او استعداد هېڅ
ارزښت نه درلود، نارینه هغه و چې بنه وايسطه یا بنه پيسه به یې لرله
مسلكونو ته پاملننه نه کیده، په هېواد کې د تعلیم او تحصیل په اړه

ذهنيت بالكل منفي و. غالا، چور، نشهي توكي او قاچاق قانوني بنه غوره کپري وه، زورواکي تر قانون لوره وه، نور به يې خه درته وايم؛ سم دمقيامت و، هېچ تيرپده يې نه درلود.

سندونه مې يوه زړه دوسیه کې واچول، له دریشي او نیكتایي پرته په ساده کاليو او سپیرو بوټونه کې مازیگر پنځه بجي د ولسمشري مانۍ اولي دروازې ته ورسېدم. له پوره وضاحت سره مې بشپړ معلومات ورکړل، د ولار عسکر ستريګې زما ټول بدنه وخاري، وروسته يې بنسکته پورته وکتل او حیران و چې زه خنګه ارګ ته ور غوبنتل شوي يم.

مخکې ولاړم، تر نورو دروازو هم تير شوم، خو نوري تینګي تلاشي هم وشوي، خو قدمه وړاندي ولاړم او د ارګ تاريخي دروازه مې له خپل تاريخي قدامت او مغوروي سره ولیده. په غتيو غتيو مې د دروازې بنسکلا او پر سر له غروره ډک درې رنګه بېرغ تر نظر تير کړ چې زما لپاره د حیراني خبره وه، که ووايم سم د خوب لیده و.

په کومه شمبهه چې سهار زنګ را ته شوي و، زنګ مې ورته وکړ. تر معرفي وروسته يې ووبل:

- دالته د دروازې والا سته، هغوي ته ووايه چې شاهي مانۍ ته دې

رهنمایی کړي.

ما هم همداسې وکړل، دروازې ولا د ګوتو په اشاره شاهي مانۍ را
ونبنووله ور روان شوم، هلته تر رسپدو وړاندې مې یو مسؤول کس ته
څل تلهیفون و سپارۍ، هغه د غونډو تلاړ ته بوتلم. شپږ نیمبې بجې
وې، د غونډو تلاړ ته ننوتم او په لوړې خل مې ولیدل چې زما
غوندي په کالیو کې ډیری څوانان ناست وو؛ د هر سپړي چوکې معلومه
وه، له تولو سره مې په خوله روغښ وکړ او کېناستم. په مجلس کې
تول لس نفره وو، تول څوانان وو، په دوی کې یې یوازې درېښو تنو په
خانو لړ ګوته وهلي ووه؛ مانا دریشی، بشوي بوټونه، یخنکاک او
نيکتایانې یې لرلې.

فکر مې کاوه چې راغلو څوانانو خو تر ننه شاهي مانۍ په خوب کې
هم نه وه لېدلې؛ نو دغسي تصادفي بلنې علت به څه وي؟ موږ نو کوم
دومره ځانګړې یوو چې ولسمشر راغونبستي یوو.

ولسمشر به خنګه شخص وي؟ هغه به څه ډول خبرې ولري؟

له ځان سره مې یوازې د خپلې وړتیا اړوند فکر کاوو چې د کومې
برخې لپاره به یې راغونبستي یم. همدارنګه د راغلو ملګريو اړوند مې

هم ورته نظر درلود. او د خه نارو فکرونو، سوچونو او پونتنو
خوابونو ته منتظر ناست وم.

خوبه شوه په دھلپز کې يوازې د بوتونو او ازاونه ختل، غرونه او شور
نور هم زيات شو، دوه د لور قد لرونکي، په تورو دريشيو کې چې
لاسي مخابري ورسره وي تالار ته رانوتل. ورپسي يو په عمر پوخ
خوان چې په توره بېرہ کې يې سپين ويښته له ورایه معلومېدل،
بنوري ستړگې، جګه پزه چې مخ ته يې لا بنکلا ورکړي وه او وطنې
جامې يې په تن وي تالار ته را دنه شو. ولسمشر چې درانه او سنګين
گامونه يې پورته کول او څلدونکې وړې تسبیح يې په ګتو کې
اړوليې تر موږ راوسېد. ناست رابلونکي يې ټول د درناوي په پار ولاړ
شول، ولسمشر له هر یوه سره په ورین تندۍ ستړې مه شي پیل کړه، هر
يو يې په ارامې په غېر کې نیوی، لاسونه يې ټینګ زموږ له لاسونو
سره مښلول، د کورني او صحت پونتنه يې کوله، لږ مې له خان سره و
انګېرله چې تير وتلي نه یوو، خو لا درک نه و معلوم او د را روان
برخليک په اړه قاطع پرېکړه نه کيده.

تر روغېر وروسته ولسمشر د مېز په هغه سر کې کېناست چېرته چې
ورته د ناستې لپاره چوکې، اېښوډل شوې وه.

موبه ته تر بنه راغلاست ويلو وروسته يې وويل: ڏپر خوشحاله یم چې
 تاسو زما بلنه و منله او تر همدي خايه راغلاست! تاسو پوهېږئ چې
 هپواد خومره دردېدلی دي؟ ټپونه يې ملهمه ته پته غواپي، دا پته
 زموږ او ستاسو په لاسونو او فکرونو کې دي، ګلونه کېري چې هپواد
 د یو سوچېدلی او له منځه تللي ځنګله غونډي بنه څپله کړې چې د
 ژوند او بنکلا ونې، بوټي، ښونونه يې له منځه تللي او هم يې
 او سېدونکي له هوسي تر زمري پوري ټول د بنکاريانيو له خوا ويشتله
 شوي او ټپې شوي دي. دغه ټول را وينېدل او ژوندي کيدل غواپي؛
 نو زه ستاسو دريشي او نېكتايي ته اړتيا نه لرم، زه ستاسو انرژي ته
 اړتيا لرم.

پوهېږم تاسي به هم د پوښتلو لپاره ڏپر څه ولري؟ اندېښنه مه کوي،
 ټولو ته مو خواب وايم.

وروسته يې ټول ناست څوانان مخاطب کړل او وې ويل:

- تاسي مې له ڏپر زحمت ايسټلو وروسته پیدا کړي ياست، غواړم له
 نورو څوانانو سره هم خبرې وکړم او له انرژي يې په پوره ډول کار
 واخلم؛ ايا تاسو زما سره کار کولو ته چمتو ياست؟

- هغه خه چې خوک يې له خدای په اسمان غواړي او هغه يې ورته پر
Ҳمکه ورکړي، نو خومره به يې تبوي وي؛ موږ هم له خه ویلو پرته د
"هو" ټواب ورکړ.

ولسمشر زیاته کړه؛ بنه ډېرنې! خوشحاله سوم چې تاسو کار کولو ته
چمتو یاست. دا چې زما د راتګ لام زیات وخت نه کېږي، غواړم
چې د خپلو هېوادوالو حق ادا کړم. امن، سوکالی او ارامي راولم، د
هېواد د شته ټپونو درملنه وکړم، د هېواد او به را وترم، د سیاست او
هېواد استعمار له منځه یوسم، زده کړې او تحصیل ته لوړې یتوب
ورکړم، فساد له منځه یوسم، اهل لرونکي کسان پر دندو و ګمارم...
خو ددي ټولو تر سره کول ناممکن نه؛ بلکې ستونزمن دي. لوی خلک
تل ستونزمن کارونه کوي، زه ستاسو له منځه همدا او س گومارني
ترسره کوم.

اول يې د شیرخان نوم واخیست، هغه وویل؛ حاضر یم صیب!

- تاسو په ورځني ډول د هېواد د سیاسي حالاتو د جاج اخیستلو او
ماته په راپور راکولو مکلف یاست.

دویم یې اکبر خان غړو کړ؛ تاسو په ورځنې ډول د هېواد د اقتصادي حالاتو اړوند ماته په راپور راکولو مکلف یاست.

ورپسې یې زما نوم یې یاد کړ؛ تاسو زما د دفتر د ریيس په حیث دنده لري، چې زما اړوند ټولې چارې به ترتیب او تنظیموئ.

زما له نوم وروسته یې احمد خان ته ګوته ونيوله؛ څوانه! ته به په میاشتنی ډول هېواد ته د کپوالو د راستنیدو اړوند راپور راکولو مسؤول یاست.

وروسته یې زبیر خان ته سترګي وارولي، زبیره! تاسو په هېواد کې د فساد او فاسدو اشخاصو په تعقیب او نیولو مکلف یاست. هر څومره بشري څواک ته چې اړتیا لري، وړاندېز یې وکړئ.

همدارنګه یې تر لسو پوري ټولو څوانانو ته پرلپسي مسؤولیتونه وسپارل، تر بیا لیدو او ناستو وروسته یې خدای پاماني وکړه او له تالاره ووت.

يو بل د لوړ قد او پراخ تندی څوان چې غټيو سترګو او نرمې موسکا یې بنکلا یو په دوه کړي وه راغي او بل رنګین تالار ته یې له خان سره بوتلو، پر مېزونو ایښي وطنې خوراکونو ټول حیران کړل. تر ډودۍ

خورولو وروسته مو یو بل بنه سره وپېژندل. خدای سته دې پېژندنې
 یو بل خه ته متوجه کرم، هغه دا و چې ولسمشر د قومونو ترمنځ د
 یووالی برخې ته هم پوره پام کړی و؛ دغه لس کسه یزه ډله یې یو
 پښتون، بل هزاره، ازبک، تاجک، ترکمن او... زموږ د تګ وخت
 راورسېدو، که مو کاته د شاهي مانۍ تر مخ، هر یوه ملګري ته دوه
 نظامي گارډان، یو موټروان او یو تور لکسیز موټر ولاړ و. هېڅ د منلو
 نه وه، خو بس د خدای کړه و او زموږ ورته کاته و.

د نن شېپې لپاره مو رخصت راواخیست او د سبا د پر وخت راتګ
 پرېکړه مو سره وکړه. په ټکسي کې راغلي څوان، اوس د کابلښار
 ګنه ګونه او شور د لکسیز موټر له تورو شيشه ننداره کوله. عادي
 حالت اوس نه و، غرور، مینه او څواک اوس بدل شوی و. فکرونې په
 مخه کرم، ټول ذهن مې اوس د هېواد او ولسمشر خوا ته اوښتی و. د
 فکرونو نېړۍ مې تر نورو شيانيو یو بل خه ته ډېره ګډوډي راوستله،
 هغه دا چې زموږ په ننۍ ناسته کې خواره ولسمشر ته زنګ یا پېغام
 راتلى، خو هغه به د ټلیفون سکرین ته تر کتلو وروسته نرمه موسکا
 وکړه او ټلیفون به یې کېښود.

د شپې لس بجې وې چې کور ته را ورسېدم. کورنى مې زما لپاره ويننه وه، اندېښنه يې لرله. ورغلم پلار مې په لاسونو مچ کړ، مور ته مې غاپه ورکړه، د مور پر غومبرو د خوبنۍ اوښکو اوږدي ليکې ایستله وې. کېناستو، کيسه مې ورته وکړه او تر ډېرو وېښ وو. اوس نو ما د خپل کړي تحصیل ثمره په سترګو لیده؛ نوي واکمن لوستو ته د عزت په سترګه کتل او اوس د هېڅ لوستي ئوان زده کړي یوازي کاغذې سند نه و، ارزښت يې لاره، ټولنې او خلکو درناوی ورته درلود. د پخوا حالت بدل شوی و چې خلکو به یوازي د لوستو پر بېکاري او روزگاري مجلس ګرم کړي و. پلار مې زما د نوي دندې تر لاسه کولو ته هغومره نه و خوبن؛ لکه د دي ملت د دردونو دوا کېدو ته. شپه تیره شوه، سهار وخته راویښ شوم، اودس مې وکړ او په مسله له ادا شوي لمانځه وروسته په فکرونو کې ډوب شوم، د ولسمشر د بنېګنو او د لوېدلو ولسي خلکو په اړه به مې له ځانه وپونتله.

ولسمشر په ربنتیا د خلکو غم اخيستی؟

ربنتیا به فساد ورک کړي او که به د زورواکو تر واک لاندې راشي؟

اقتضادي حالت به په رښتیا بنه کړي او که به یوازې د ملت پر سرونو
معامله وکړي؟

د هېواد او به به را وټري او که به د نورو هېوادونو تر استعمار او
سیاست لاندې راشی؟

د قومونو ترمنځ به یووالی راولی او که به د قومونو دلالانو ته د پخوا
په رکم د دلالي برخه ورکړي؟

زده کړو او تحصیل ته به په رښتیا کار وکړي که به یوازې شعارونه
وي؟

همدارنګه ډېرې نورې پونتنې چې زما په ذهن کې گرځدي او
څوابدې یې یوازې وخت او راتلونکي ته انتظار ایست.

ناوخته شوي و، یو پلاستیک کې مې د اړتیا ور شیان واخیستل، له
مور، پلار او مبرمنی مې خدای پاماني را واخیسته، ور یاده مې کړه
چې نور ژر ژر کور ته نه راخم. که مې وخت پیداکړ احوال مو اخلم
او هو چې هر څه ته اړتیا وي، فقط زنګ را ته وهی.

را ووتم، موټر چالان ولاپو، ور وختم. له تلو سره سم مې مور په موټر
پسي له شا او به و شيندلې. نن هوا ګرمه وه، اسمان وریع وه خود

باران درک لا نه و. د گلبهار سنتېر پر لاره تر گنې گونې وروسته ارگ
ته را ورسېدو. اوس نو تلاشي نه راسره کيده، پېژند کاتې د ټولو
دروازو په مسووليینو پېژندلی وم. په ارگ کې دنه د نوي واکمن له
راتلو سره سم د رغونې چاري تر ستړګو کېډي. خپل دفتر ته ننوت، پر
اوبد لرګین مېز، ایپل کمپیوټر، د ګرځنده چوکۍ شاته لوړه د
افغانستان نقشه او تر خنګ يې له کتابونو ډکه الماري دیوال ته جګه
وه. تر کېناستو خو شېبې وروسته شيرخان او اکبرخان هم دفتر ته
راغلل، یو او بل ته مو د نوي دندې مبارکۍ ورکړي، د خپلو لوړو
زده کړو په اړه مو یو او بل ته وویل، دروازه ټک، ټک و تکیده.

اجازه مې ورکه، څوان را ننوت، څان يې د تشریفاتو مسوول معرفې
کړ؛ وروسته يې وویل: ریيس صاحب نن ستاسو په ګډون د نورو
څوانانو لپاره معرفت غونډه نیویل شوې، هیله لرم چې د ګډون په موخته
مو قدمونه را ستړي کړئ، اجازه يې وغوبښه او ووت.

له خه خنډ وروسته، زه، اکبرخان او شيرخان مور هم د غونډو تالار ته
ورغلو، په تلار کې ګن شمبر لوړ پوړي چارواکې وو، زموږ نویو
څوانانو پېژندنه وشوه، د غونډې د څینو چارواکو زموږ له پېژندلو سره
تندي تريو ونيویل، خو نورو خو بیخي ډېږي ګونځې ورکړي. د نوي

دندي د پيل لوړه مو ترسره کړه او هېواد ته د کار کولو وعده مو وکړه،
د یادو مراسمو له ختمېدو وروسته له تالاره وواتو.

شپې او ورځې ووته کارونه په منظم ډول روان و، ولسمشر را ته
لارښونه وکړه چې د وزیرانو شورا راوغواړه، سبا سهار اووه بجې
باید ټول مجلس ته حاضر سئ.

ما فکر وکړ چې دومره وختي به کله دا وزیران له خوبه راوینن شي،
دوي خو د تير ولسمشر پر مهال د شپې بانډارونه او د ولس پر سرونونه
سوداوي کولي، د ورځې به یې خوب کاوو. د ولسمشر دا ډول غوڅ
امر را ته له دوو حالتونو خالي نه بشکارېدی؛ یو دا چې ولسمشر
همدومره جدي دي، يا د تيرې دورې له حالته ناخبره دي؛ خو خير ما
خپل مسووليت ادا کاوو. د وزیرانو لیست شوې شمېري په دفتر کې
پر را ځورندي تخنې لګېدلې و؛ د هر یو شمېري ته مې زنگ وواهو
او ټولو ته مې د سبا مجلس په اړه خبر ورکړ. په دوي کې دوو وزیران
يو د اوږو او برپننا وزیر او دویم د ملي امنیت ریيس بهر ته په سفر
تللي وو؛ حال دا چې موبې بهر ته له تګه هم ناخبره و.

سهار اووه بجي وې خيني وزيران يې پر وخت راغل او خيني يې و
خنديدل. غوندنه پر اووه نيمې بجي رسمما پيل شوه، ولسمشر د مېز
سرته کپناستي، وره د نوت کتابچه يې مخته کېنبوده، د فران کريم
تلاتو وشو، وروسته ولسمشر خپلو خبرو ته ادامه ورکه.

رسنيو غوندنه په ژوندي بنېه خپروله، د لومرۍ خل لپاره ولسمشر د
وزيرانو شورا راغوبتني وه، د ملت سترگې د خپل ولسمشر د ليدو او
خبرو تبې وې.

ولسمشر خپلې خبرې په دې ډول سره پيل کړې:

تولو وزيرانو صاحبانو ته بنېه راغلاست وايم! هيله لرم چې يو او بل به
مو بنېه پېژندلي وي او يو بل درک کړو. زه د هېواد هغه ولسمشر نه يم
چې په غلا او يا د نورو د زور پر مت دې ئاي ته رارسېدلی يم. خلکو
را باندي باور کړي، زه يې باید باور وساتم. نه غواړم چې ستاسو
ماғزه په اضافه خبرو تر ګډوډ کرم، خو له تاسو د مطلب ټکي ورک
کړم.

هغه وزيران چې غوندې ته ناوخته راغلي، پر خپلو ځایونو ودرېږي.
ولسمشر په ډېر جديت وویل: ولاړ سئ!! خو دقېقې چې ناوخته راغلي

یاست، هغومره وخت په خپلو ځایونو کې ودرېږئ! ستاسي له ناوخته راتلو څخه ما دا زده کړل چې تاسو به وزارت ته هم هره ورځ ناوخته ورځئ. تاسو چې د خپل ولسمشر قدر نه کوي، د بېوزله هېوادوالو قدر به څه وکړئ، اړیم چې نن به ولس ته خپل حق در څخه ورکړم.

غونډه په ژوندي بنه خپرېدہ، ملت هر څه په خپلو سترګو لیدل. فېسبوک مې را خلاص کړ، خلکو د نوي ولسمشر دا کړنه پر نېک پال و نیوله. ډېره خوبني یې خرگندوله، دوى ويبل چې هېواد همداسي ولسمشر ته اړتیا لري.

وزیران همداسي پر خپلو ځایونو ولاړ وو، پر تندیو یې نرمه خوله برېښیده، نن یې له ملت سره د کېږي ظلم پایله لیده، ملامتي یې ومنله، د تکلیف احساس یې وکړ.

ولسمشر خپلو خبرو ته دوام ورکړ: ملت مو په ژوندي بنه ګوري، زه نن د لوړۍ او وروستي خل لپاره خبر درکوم؛ سر له ننه مو خپلو مسوولیتونو ته متوجه سی! په خپلو چارو کې مثبت بدلون راولی! وروسته یې د کورنیو چارو وزیر مخاطب کړ؛ زه غواړم د یوې میاشتې په موده کې د نظاميانو چلندا له ولس سره مثبت و ارزوم! د یو

خادم په خير چلندي یې غواړم، نه د بادار. له ولس سره د دوي بشه چلندي، هغوي له حکومت سره همکاري ته هڅوي چې دا د بشه امنيت لامل هم کېږي. مخکې تر دي چې تاسو خه کړي، يا مو دا ولس خومره په تکلیف کړي، زه یې درته بنسم، خو غواړم تاسو یې بايد جبران کړئ او زما د خلکو تیپونه پټي کړي، که بدلون را نه ولئ، ولس به درسره د هر خه حساب وکړي.

قومدانانو ته دي ووايه چې د خپلو عسکرو معاشات دي پر وخت اجرا کړي او هر چاته دي خپل حق ورسوي؛ نه غواړم چې عسکر دي له غربته د غلو ملګري شي. زه به د ټولو عسکرو معاشات لوړ کړم. په مقابل کې به یې د لوړ رتبه مامورینو، هغه چې ستاسو د وزارت تر چتر لاندې کار کوي؛ معاشات او امتيازات محدود او را کم کړم. نه شم کولای د ټولو عسکرو اکاونټونه وڅارم، خو ستاسو اکاونټونه بالکل خارلۍ شم.

پر خپلو نظاميانو یونیفورم جبري کړئ، زه نن اعلان کوم، کوم کس چې نظامي یونیفورم و نه لري؛ یو عادي کس دي، حتی که یو جنرال هم وي. مسلکي کسان دندو ته راوله، روزنټونونه مو قوي کړه، ټولو ته مسلکي روزنه ورکړئ؛ هڅه وکړئ چې د فساد او مفسد مخه

ونیسیئ. زه به دا ارزونه هم وکړم چې زما ملت خومره د ارام ساه اخلي.
اصول باید پر ټولو عملی کړئ، د مجرميینو مخه و نیسیئ، زورواکي له
منځه یوسیئ، هر څوک چې قانون ماتوي، لاس او پښې یې ور ماتې
کړئ.

د کورنيو چارو وزیر په ډير ادب وویل: سر اعلا قومندان صاحب
ستاسو لارښوونې به جدي تعقیب کرم او انشالله هر امر مو پر څای
کوم.

ولسمشر ولاړو وزیرانو ته د کېناستلو امر وکړ، هغوي هم پر څلوا
ځایونو کېناستل.

دغه وخت د ولسمشر شخصي ټليفون ته زنګ راغي، ټليفون یې ماته
و نیوی او راته وېږي ویل چې ورته وواي، ولسمشر په غونډه کې دی.

ټليفون مې اوکې کړ، د بنځۍ په غږ یې وویل: سلام د ملت سر علا
قموندانه!!

حیران شوم؛ بنځه، ولسمشر او دا ډول باجرئته خبری!

خواب مې ورکړ: وښئ! زه د ولسمشر د دفتر ریيس یم، هغه اوس
مصطفوفه دی، زنګ به وروسته درته ووهی.

تليفون يې کاټ کړ او زه هم بېرته دستي مجلس ته ورغلام.

ولسمشر د دويم خل لپاره د پوهنې وزیر ته مخ ور واپوی او د نوم په اخيستلو سره يې مخاطب کړ: زه په تیرو وختونو کې د پوهنې وزارت له هر چول کېنو خبرېدم؛ حالاتو ته په کتو سره د یوې میاشتې لپاره وخت درکوم چې د افغانستان د بنوونیز سیستم کچه را پورته کړې! فساد او مفسدین له منځه یوسې! زه د مخکنيو کېنو سخت مخالف یم، د خیالي بنوونکو، په معاشاتو کې د غلا، د غيري مسلکي کسانو له گومارني، له کمزوري نصابه، د قرطاسيو او پرينچر له غلا وو خخه ډېر بد ورم. که یو کس زما جېب ووهی و به يې بشم، خو د پوهنې وزارت په برخه کې غلو ته، په دي هېواد کې ئای نشتنه.

د وزارت بوديجه به درته زياته کړم، د بنوونکو معاشات دوه برابره کړه، خو د بنوونکو اړتیاوې پوره کېي. ټولو بنوونکو ته په اړونده سیمو کې د کور لپاره حکومتي څمکې وویشه. په هر ولايت کې یوه معیاري لېسه او لیله جوړه کړه چې تر پنځه زره د زده کوونکو ظرفیت ولري. ترڅنګ يې د دیني علومو یوه یوه مدرسه باید جوړه شي؛ خو زموږ هېوادوال له اسلامي زده کړو او اسلامي عقیدې خخه پوره برخمن و اوسي. همدارنګه په هره ولسوالۍ کې هم یوه لیلیه

لرونکې لپسه چې تر درې زرو پوري د زده کوونکو ظرفیت ولري جوړه کړه. په عموماً کې د هېواد په هر کلې او لري پرتو سیمو کې بنوونځي او مدرسي جوړې کړئ. نه غواړم افغانان د خپل دین او اسلامي ارزښتونو د زده کړې لپاره بهرنیو هېوادونو ته سفر وکړي. بنځینه بنوونځي په هره سیمه کې غواړم! په بنځینه بنوونځيو کې تولې بنځینه بنوونکې مقرې کړه، لوړ معاشات ورته ورکړه، خود د کورني تولې چاري سمې پري سمبال کړي. تول مسلکي اشخاص راوبوله او د کار زمينه ورته برابره کړه. غلا او فساد له منځه یوسه، د خیالي بنوونکو مسله ختمه کړه، د معیاري نصاب جوړې دو لپاره یوه کمېتې و تاکه چې په دې برخه کې مسلکي پوهه ولري، خود نصاب په اړه له سره غور وکړي.

د کوچیانو لپاره ګرځنډه بنوونځي جوړ کړه، هغوي هم ددي ملت برخه ده، مه پرېږد چې د ملت یوه برخه دې هم له پوهې لري و اوسي. د دوي له منځ خخه بنوونکي ورته و روزه، ټولو بنوونکو ته معاشات پر وخت حواله کوي، په دې برخه کې یوه ورڅه ځنډه هم د زغم وړ نه بولم، د یوې میاشتې په موده کې بايد دا هره ستونزه حل شوې وي، که لا هم

وضعيت پخوانی و؛ نه مو بنيم او نه ارتبيا لرم چې په دې اړه بهاني
واورم.

ولسمشر خپلې خبرې بس کړې او وزير صاحب د امر منلو په دود خو
خبرې وکړې او ژمنه ېې وکړه چې خپل وس به نه سپموي، هر ډول
اصلاحات به رامنځته کړي.

ولسمشر د نوبت په كتابچه کې ولیکل:

جاهل ملت نه د خان په ګټه دی او نه د هېواد. ملت بايد لوستي وي،
جاھلان تر خپل ملت، دېمن ته بنه کار کولاي شي. ملت دې لې وي
خو باتمدنه دې وي، لوستي دې وي. جاھله ټولنه د یو ځنگله په خير ده
چې نه مشر لري او نه د مشر امر خوک مني، انسانان د یو بل غونښې
خوري.

ما یو خل بیا ټولیزرو رسنیو ته سر ور بسکاره کر او ټولو هېوادوالو
لاندې نظرونه ليکلي وو. د هېواد نوي پانه دې پخیر وي. مور د
ولسمشر دا ډول فعالیتونه تل ستایو. ولسمشره مور دې تر ځنگ ولار
يو، ته زمور اتل ېې. دا د خپل شوي هېواد د بدلون پیل دي. ولسمشره

غله او داره ماران له منځه یوسه! اصلاحات رامنځته کړه، هېواد پر
څللو پښو ودروه!

ولسمشر پونښنه وکړه:

- د ملي امنیت ریسیس چېرته دی؟

دا چې زه یې د خواب ورکولو مسؤول وم، و مې ويبل:

- هغه زموږ له اجازې پرته، له هېواده بهر تللى او حال نه ورباندي لرو
چې کوم هېواد ته او د خه د لپاره تللى دي؟

بیا یې د اوېو او برپښنا وزیر پونښنه وکړه:

ما بیا خواب ورکړ: هغه هم بهر ته په سفر تللى دي.

ولسمشر لاسونه سره و مرورېل، تندی یې ګونځي پیدا کړي، مېز یې په
سوک وواهه، دوی ته چا اجازه ورکړه؟ د دوی د سفر موخه خه ده؟

زما ملت هره ورخ په جنګ، جګرو کې مری دوی بهر ته په سفر ئې؟

زما ملت له تندی مری، او به مې نه دي کتیرون، بندونه خلاص ولاړ
دي او وزیر په بهرنې سفر تللى. زه غواړم چې خپلې او به را مهار کړم،
د نړیوال اصل مطابق تر موب زیاتې او به د یوې معلومې اندازې له

مخې د پیسو په بدل کې بايد نورو ته ورکرو؛ دا بايد مدیریت بنې شي،
په هبواو کې به د اوبو د بندونو له را تړلو وروسته د اوبو سطحه را
لوړه شي، خو برپښنا خې تر لاسه کړو، صنعت او زراعت ته به
پرمختګ ورکرو، خپلې زراعتي ځمکې به خپوه کړو.

وروسته یې وویل:

د ملي امنیت ریيس دا ملت پر کوم حال پرې اینې دی، ټول ملت په
وينو سور دی، هېڅوک په خپل ژوند ډاډمن نه دی، سوداګر د نامني
له کبله پانګونې ته زړه نه بنې کوي، بهرنې سوداګر هبواو ته د راتګ
لپاره خانونه او شتمني ډاډمنه نه بولي، موږ بايد د خلکو امنیت
خوندي کړو، د هرې بدې پېښې مخنيوی وکړو.

ولسمشر د رسنیو د استازو لوري ته مخ ور واړو، د تلویزن پر
سکرین یوازې ولسمشر بشکارېدی، د تندي گونڅو یې سل خبرې
درلودې.

ولسمشر وویل:

زه بنښه غواړم ملته چې تاسو په انتظار یاست! زه له همدي مېزه دوی
دواړه له خپلو دندو ليري کوم، د دوی شتمني بايد بلاک شي، تر

راتگ وروسته دوى په حکومتی چوکاپ کې هېڅ خای نه لري، همدا
مي وروستى پرېکړه ده؛ خلاص.

د لاسونو ګوتې يې سره تيرې کړي، وړه تکاه يې وخته، ساه يې و
ایسته، ستړۍ بسکارېد، ما د اوېو پیاله مخې ته ورته کېښوده، يو
غړپ يې تري وکړ، سترګې يې و رپولې، بانوګان يې تور برېښیدل.

د کانونو او پیټروليم وزیر ته يې مخ ور واړوی، په خبرو يې پیل وکړ:

تاسو ته بهتره مالومه ده چې تر نن ورځې د هېواد سره او سپین،
تاریخي ابدات، تر ډېرو لاندې سکاره، معدنونه او هر خه چې و؛ هر چا
د خپل زور پر مت را ایستل، خرڅول او نورو ته يې ورکول. مګر زه
نن په مطلق ډول دا بندوم او د تیرو حساب هم کوم. په هېڅ رکم نه
غواړم چې د هېواد يوه سپیره لوټه د ځمکې له سر او يوه سپیره تېړه د
ځمکې له تل خخه چاته ورکړم. په هغه ډول چې مخکې تري په بېباکۍ
استفاده کیده، يا نورو تري وړل.

همدا د راتلونکو نسلونو حق دي، يوازې د اوسينيو مال نه دی چې هر
ډول يې و غواړي پر نورو يې خرڅ کړي. هغه که په غالاو او يا په بل
ډول. له نن خخه وروسته که له هر بهرنې شرکت سره ترون کوي؛ نو

یوازې به د هغوي له انجینهرانو او ماشینونو استفاده کوي. په مقابل کې به يې معاش ورکوي، کاريگر باید ټول د افغانستان خلک و گومارل شي، خپل خام توکي د یوه نخود په اندازه هم چاته نه ورکوم. تاسو هڅه وکړئ چې له بهرنیانو څخه په استفادې خپل انجینزان په دې برخه کې و روزئ؛ خو موږ نورو ته له لاس نیولو خلاص شو. هېواد ته که هر ډول د سون توکي را واردوي، کيفيت او نرخونه يې باید سل سلنډ د ډاډ او استفادې وړ وي، تاسو باید له بهر څخه د خپلو خلکو لپاره ګټه راوړئ.

تر دې خبرو وروسته يې د نوبت په کتابچه کې ولیکل:

زه د خپل ملت لپاره زرکلن فکر لرم او هغه عملی کوم. هڅه کوم چې ټولې ستونزې په بنه ډول و خېړم، کنټرول يې کړم او له منځه يې یوسم. هغوي چې لند فکرونه لري لند مهاله مسایل تعقیبوي.

کتابچه يې بنده کړه، تالار کې چوپتیا خوره وه، په مخامنځ هېنداره کې د باندي د ونو په خابنونو پسې پانې مرې ځرېږي.

وروسته ولسمشر د بهرنیو چارو وزیر ته مخ ور واپوی او خبرې يې بیا پیل کړي:

تاسو د نړۍ په (۱۹۶۱) هډوادونو کې د افغانستان استازیتوب کوي، د افغانستان په کچه دویم درجه ډیپلومات یاست، ستاسو هر عمل، کړه وړه او خبره د دې ملت استازیتوب کوي. ستا په وزارت یا په بهرنیو هډوادونو کې د افغانستان په سفارتونو کې که د لوړې کچې یا د بنکته کچې کسان وي، باید د همدي برخې مسلکي کسان دندو ته راولې، زه د پخوا په شان نه غواړم چې د نرسینګ یا انجینيري د برخې مسلکیان دې په سفارت یا بهرنیو چارو وزرات کې پر دندو ووينم. سره سبا تول له مسلکي لري اشخاص له دندو لري کړه، او پر خای یې مسلکي خلک را وboleه. د دوى کالي، بوټ، چلنډ، کړنې او هر څه زموږ د تول ملت استازیتوب کوي؛ نه غواړم چې د یو نااهله له لاسه د تول ملت سپکاوی وشي. دا ملت تاریخ لري، غرور لري دا ساتنه غواړي.

تاسو ټولو ته یو خل بیا وايم: هره خبره بنې سمه تعقیب کړئ او ټولو د بنې کار په هيله یم، که خوک لبو یې پروايي هم وکړي، زندان ته اچول کېږئ! د نن ورځې مجلس همدموره وو. مجلس پای ته ورسېدی، خو زما فکر لا په هغه نازک غږ کې و چې د ولسمشر

تيليونون ته يې زنگ وھلى و. طاقت مې نه کيده ايا ولسمشر ميбин دى؟
ميئنه کوي او که...؟

تولو همدلته چودى و خوره، وزيران خپلو دندو ته ولاپل زه او ولسمشر
سره پاته شوو.

ولسمشر يوه سپينه پانه ور واخيسته د دوو تنو نومونه يې پري
وليکل؛ د يوه تر نوم لاندي يې د اوبيو او انژي د وزير نوم ولیکي او د
دويم له نوم سره يې د ملي امنيت د لوی ريس نوم ولیکي، همدا پانه
يې ماته راکره تر خو درسنيو دفتر ته يې ولېرم.

زه د ولسمشر له دا ډول تاکنو سل سلنہ ډادمن وم، ځکه چې هغه
مخکي ارګ ته تر راتګ د کار د خلکو یو ليست له ځان سره درولود،
لس دقېي وروسته له ملي تلویزون خخه د یادو دوو تنو د تاکنو په
اړه خبر څور شو، دا چې هغه دوہ تنہ د اولس په زړونو کې له بنه
محبوبيت خخه برخمن وو؛ دا هم د ملت د خوبنۍ لپاره یو غور خبر و،
دا ډول تاکني ملت د خان په خير ګنلي.

ما او ولسمشر د ارګ په انګړ کې قدم وھلو ته ووتلو، لږ وروسته د
قطار ونو تر سیوري لاندي کېناستو، د ولسمشر تر مخ ګرد بنېښې مېز

او د مېز پر سر د چایو ډکه پیاله پروته وه. ولسمشر خه نه وي، فقط د لاسونو گوتې يې د يو او بل لاس په ګوتو کې تینګولې او وړه تکاه يې خته. دغه وخت شيرخان هم راغي او د کېناستو لپاره يې د راپور ورکولو اجازه وغوبته، ولسمشر له خه وي، د "هو" په بنه سر و خوځاوه.

شيرخان د خپل ورځني راپور لوست پیل کړ:

نن ورئ په ټول هېواد کې د وزیرانو شورا تر مجلس وروسته خلکو ستاسو پر یادو تاکنو خوبني وښوله. دوی هيله لري چې ولسمشر دي تر اخيره هم زورو اکو ته نه تسلیمېږي. فساد او مفسیدین دي له منځه یوسې، او به دي را وګرځوي، قانون دې پر ټولو یو ډول عملی کړي، خلکو ته دي د کار زمينه برابره کړي، د قومونو ترمنځ دي یووالی راولي. همدارنګه د نن لپاره په سیاسي لحاظ په ټول هېواد کې یوازې ستاسو اړوند مثبت نظرونه تبادله کيدل او پورته غوبتنې مطرح کېدې، ټول ملت خوشحاله بنکاري. د نن ورځي راپور همدومره و. ولسمشر خوشحاله شو، شيرخان ته يې افرين ووايو او رخصت يې کړ. شيرخان مننه وکړه او ولاړي. د لمړ ژربخونې وړانګې د اړګ له لوړو دیوالونو ورو ورو په بشکتېدو وي، ولسمشر مخامنځ راوكتل او وي

ویل: نن زه او ته یوازې دباندې په چکر وڅو، دلته مې زړه ډپر تنګ
شوی، زه باید کله ناکله د عادی خلکو په خیر و ګرځېږم، خلک ووینم،
بنار و ګورم او د ولس حالت په خپلو سترګو و ګورم او له روغ حالته
خوند واخلم. زما له دباندې وتلو باید له تا پرته هېڅوک هم خبر نه سې.
ربنتیا مانبام ته دواړه نوي وزیران راوغواړه چې پر اړینو مسایلو
ورسره بحث لرم. ما هم له خه ویلو پرته نویو ټاکل شویو مسوولینو ته
زنګنه ووهل او د راتگ بلنه مې ورکړه.

ولسمشر د چایو پیاله کېښوده او نظر یې تول زما خوا ته کړ، وروسته
بې بیا په خبرو پیل وکړ: ګوره ته زما د تولو شخصی، سیاسی او
حکومتی مسایلو شريک یې، زه پر تا باور لرم او غواړم دا موضوع
چې تر اوسه ما له تولو پتې ساتلي یوازې تاته یې ووایم.

ذهن ته مې هغه د نښینه غږ مسله راغله چې په سهارني مجلس کې
بې زنګ کړي و...

زه یوه مېرمن او دوه اولادونه لرم، همدا واده مې راته پلار په
ماشومتوب کې په خپله خوبنې کړي، زه ترې خبر هم نه وم، خو
وروسته زما کارونه زیات شو، هېڅ وخت هم د بنې ژوند په خوند پوه

نه شوم. ټوله ورخ به مې کار کاوه، د ملت په غم کې ورک وم، هغه
 غم په ما خولي لګولي. ګلونه وړاندې زه پر یوې نجلۍ میین شوم،
 موبه په خپل منځ کې بنه صمييمې اړيکې لرو، یو بل ته درناوی او
 باور زموږ د ملګرتيا ستني دی. زه پوهېږم چې ته به پونښته کوي چې
 زه او مینه؟ خو درته وايم چې مینه که په خپل خان کې هر خومره
 غمونه لري؛ ولې د دوو میینانو بهرنې غمونه په یوه گړي، له منځه
 وړي. انسان اړ دی چې داسې یو خوک ولري چې ناز ورباندي وکړي،
 راز ورسره شريک کړي، سر يې پر څنګون کېږدي او کيسې ورسره
 وکړي. زه هم یو له هغو انسانانو یم چې زه بل واده کولو ته هم نه یم
 اماده، ځکه زما ډېر عمر تیر دی، همدا مینه به ما څوان ساتي خو واده
 انسان ډېر ژر د زړښت تر پوریو رسوي، زه باید د خپل ملت د دردونو ته
 د دوا کېدو په خاطر په مینه څان څوان وساتم، خو د ملت دردونو ته
 درمل پیدا کړم. خومره چې زما هپواد څوانېږي زه هم ورسره څوانېږم.
 مخکې ارګ ته تر راتګ به ورسره کله کله په چکر وتلم خو دلتنه تر
 راتګ وروسته مو هېڅ نه دي سره ليدلي. مصروفيتونه زيات سوي،
 ستونزې ورڅ تر بلې زېږي، حل کېدو ته یې باید وخت ورکړو، ټولې
 چاري شاید ژر و نه شي. باور وکړه ستا سره څان ډاډمن احساسوم، نو

خبره داده چې نن به ته زمور استادي وکړي او چکر به راسره ووهې. د مانیام لمنځونه مو وکړل، خه وخت نور هم تیر شو، تیارو خپله لمن و غوروله، طبیعت له رنا مخ واپوی او تیاري د ټولو نیدارو مخه ونیوله.

فکر مې وکړ چې لا هم په هېواد کې د عدالت، حاکمیت او امنیت څرک نه لیدل کېږي؛ لازمه یې نه ګنډ چې ولسمشر دومره ژر په یو عشقې سفر ویاسم. دا به لوی مسؤولیت وي چې هېواد مو وروسته تر دومره ګلونو؛ کورنۍ جګړو، وزنو، نامنیو او کودتاوو، یو د ملت په نبض پوه بابا پیداکړي، دا به له ټول ملت سره لوی خیانت وي چې کوم یې.

ټول زړه مې سره را یو کې، ولسمشر ته مې وویل:

ریسیں صیب محترم، په اوس وخت کې د راته مناسبه نه بنسکاری چې مور په یو ګډوډ حالت کې دباندي ووځو، یا د سېرک پر سر یو څوک موئر ته را پورته کړو، ولې یوازې وتلای شو؟ چې زه او ته د یو بل څارونکې موئر سره ووځو؛ د بناریانو ژوند، غربت، امنیت، د تیر شویو حکومتونه خدمت، د خپل ملت لپاره او له خلکو سره د نظامیانو رویه

و گورو ماخوستن به بیتره راشو. یو خه وخت و روسته چې حالات عادی شي، بیا به په دې هپواد کې و گرڅېرو، منظرې به وکړو او له ژوند به لا خوند واخلو.

کور یې ودان زما خبره یې پر ځیکه و نه غورڅوله او بايد همداسي یې کړي واي، وي منله او یو بل موټر چې د ولسمشر خانګري ساتونکي وو، راپسې شول. د ارګ له فرعی دروازې راوو تو.

ما موټر چلوی ولسمشر شاته ناست و، د ساتونکو موټر له مور څخه

یو خه فاصله درلوده، چې دا مو د پلان یوه برخه وه. **د ملک اصغر**

څلور لاري ته را ورسپدو، میده میده باران هم شروع شو، د کابل باران دی اوپري او ژمي نه لري، بس چې د اسمان زړه را ډک شي پر دې ملت یې او بنکې را و بهپرېږي. ځينو چترۍ پر سر نیولې وي او ځئې یې دغسي لامده پر لار روان وو، د استقلال لېسې تر مخ را تير شو، ولسمشر تر تورو هېندارو د خلکو د ژوند ننداره کوله.

ځينو خویندو چې لا یې هم په مابنامي کې د سېرک پر سر د خرڅلوا توکي ايښي و، لاس تر زنې ورته ناستې وي. د موټر د خراغونو تيزې رنما به یې وجود ټول طبیعت ته وربنکاره کړ، خو هغې به د اوږده

کمپس لمن پر خنگنو ور کشوله؛ خوله و برو سترگو خان و ساتي. د يو
او نيم موتيز تگ به د سرک د سر او به د دي بپوزلو مخونو ته ور
وشيندلې. ولسمشر د درېدو وویل، ما هم موتيز يوه بغل ته و دراوه.

ولسمشر له موتيه بېكته شو، زه هم ور غلم ولسمشر د يوي خور خنگ
ته پر دوو پېنسو كېناستى ورتە وي ويل؛ لوري خە خدمت دې و كرم؟ زه
د هېواد ولسمشر يم، هر ارمان چې لري، راته و وايه!

وېنجلى له زنگنو سر راپورته كې، او به يې تر پلورا و خېيدې،
ستركو يې د حياله زيرى ور كاوه، په خواره خوله يې وویل؛ ته ربنتيا
ولسمشر يې؟

- هو، ولې شك وينې؟

- كه ته ولسمشر يې، نو زموږ ولې داسي حال دې؟ ته خو سم بوټونه،
کالي او بنايسنه موتيز لري؛ ملت دې پر كوم حال دې؟ ته خو به نن
يوازې زما غوبنتنه را پوره كې، دا چې د تول كابل او هېواد سړکونه
يې پر سر اخيستي، د هغو خويندو غوبنتني به خوک ور پر ئاي كېي؟
د يوه نفر په سر تول ملت له ستونزو نه خلاصېي؛ ته كه يوازي له ما
سره هر چول مرسته کوي، نو داسي مرسته زه نه غوارم. ته د تول هېواد

د هغو خويندو مرسته وکره چې اوس مهال د سړکونو پر سر سودا
 خرڅوي، د هغو بنسخو غم و خوره چې د نانوايی تر مخ د یوې ډوډي
 لپاره شپه رونيوی، د هغو ميندو غم و خوره چې د وبری زوي له چېغو
 شپه په وېښه تيروي، د هغو ميندو د زړونو قرار ته په هېواد کې د کار
 زمينه برابره کړه چې د زوي په مسافرت پسې زړه خوري، د هغه عزت
 غم يې و خوره چې له جهالت خخه مو خويندي په نارينه ډاکترانو
 ځانونه ګوري، ددي ټولو غم و خوره! د زده کړو او کار کولو زمينه راته
 پیداکړه، خبرې يې بس کړې.
 له ولسمشره يې مخ واراوه، پر سرو غومبرو يې اوښکې ورغړې،
 تابه ويل چې پر حال يې پرښتي هم ژاري.

ولسمشر چې دا حالت وليدي، ډېر يې زړه راډک شو، یو خو پيسې يې
 بيا هم د نجلۍ تر توکيو لاندې کړې او را ولاړ سو. موږ ته په ډېرې
 تيزۍ وختی، زه هم سم دستي موږ ته ورغلم. ولسمشر هم لکه تر
 سترګو چې يې اوښکې راغلې وي، د نجلۍ لوري ته يې کتل ما موږ
 ته حرکت ورکړ.

ولسمشر له ځان سره وویل:

بې تعليمه تولنه له حيواناتو تر ڈک خنگله لس خلە خطرناكە ده، خكە
پە خنگله کې به ووژل سې او يا به بل ووژنى، خودلته به نه ووژل وي
او نه روغ ژوند، تر ووژلو مخكى د عزت جنازه اخيستىل كېرىي، حىشىت
بې لە منخە ئىي وروسته انسان يو تىش كالبۇت تە ورتە وي د وخت پە
تىرىپدو بې لە دېنىمە پە چېرىھ سختى سره پە خپلە ووژل كېرىي، دا تر تولو
بد تدرىجىي مرگ دى، چې زما تۈل ملت ورسە مخ دى.

او بىرده ساھ بې واخېستە يوازى بې د موئىر د بىرپاك بېغۇنە اوپرېدل كىيدل
چې د باران او بە به يې د موئىر د مخ لە هېندارى يو يې او بلى خواتە
تىيلە كولې، هېندارە به يې ھم داسې پا كولە لكە د توبە كۈونكىي انسان
عمل نامە چې الله^(ج) ورتە پاكە كېرىي.

د پېنتونستان خلورلارى تە را ورسىپدو، دلتە د سېرك پە سر باران تە د
دېرىو سر چوڭ كاريگىرو حالت د لېدىلۇ نە و، د باران لە او بۇ د سېرك يو
او بل بىغلى تە پىت و، ھەمدلتە يې د شېپى تىرولو لپارە يوازى يو پىناھ خائى
جوپ كېرى وو؛ خوبىيا ھم د كار پە هيلىە و چې گۇندى يو خوک بە يې
كار كولو تە ورسە بوجىي. پە ھېۋاد كې د كار كولو زەمىنە لە صەر سەرە
ضرب وە، خىنې ھېۋادوال بە ايران تە پە قاچاڭى لارو مەرە شول، خىنې
ورك او خىنې بە او بۇ يۈورلە. تركىيە او اروپا خو اىستە پېرىدە، د

پاکستان له مهاجرته خو د انسان زره چوي، خو په هېوادوالو د دغو
تولو نالانسانی کړنو او زحمتونو په خان راوستو لامل بيکاري ووه.

ولسمشر هر خه په خپلو سترګو ولیدل، هغه یې نور له نېډۍ د حالاتو د
پوشتنې توان نه درلود. خو زه ډاډه وم چې پر حل به یې حتماً فکر
کوي، همداسي د لوبي خارنوالي پر سرک ور سم شوو، د خارنوالي
شاوخوا ډبرین دیوالونه و چې لوبي عمومي لارې یې پري بندې کړې
وې، د خارنوالي شاوخوا بنه ډېر هوتلونه جوړ شوي وو، کاروبار یې
چالاندې و، ځکه په خارنوالي کې یې د کارونو ژر خلاصېدل د خوب
لیده و. د ډبرينو دیوالو او لار بنديز په ليدو ولسمشر له خان سره
وویل:

تر خو چې د خپلو خلکو ترمنځ عدالت حاکم نه کړې، نو د همدي خلکو
له ويږي به خود په ډبرينو دیوالونو کې خان ساتو.

لار مو بدله کره تر خو له دي غمگينو حالاتو لړ په ارام شو؛ خو مور
خبر نه و چې لار که هر خو بدله کړو د ملت حالات نه ور سره بدليږي.
نابرابري، ظلم، وهشت، غلا او بربريت په انسان سم غائبونه لڳوي.

لار مو بدله کره د کوپه سنگي په لور مو د موپر یېرونه تاو سوو، د
بنار يوه برخه خلیده او پر يوه برخه يې توره تاريکه وه، د بربنينا
نابرابري مو نه وه ليدلي خدای دا هم راباندي ولیده. ورو ورو روان
وو، چې مخ ته مو د تلاشي يو مرکز را ورسپدی، تر موږ مخکې دوه
نور موټران ورته ودرپدل ورپسپی موږ وو، خو لوړ هارنوونه، شنه او
زرغونه ګروپان مو هم و نه لګول، نه مو موپر پر "يو طرفه" ورسره تير
کړ، غوغا مو هم جوړه نه کړ، چې ها وروره موږ چارواکې يوو لار
خلاصه کړه، تلاشي نه درکوو. هېنداري مو توري دي، ته دلتنه چا
درولى يې، ستا د هغه مشر لا خه او خه، دا هېڅ مو و نه ويل د عادي
خلکو په خير چلندا مو وکړ؛ همداسي مو بايد کړي واي.

ولسمشر سیگار ولګوی، ويې ويل: دغه سیگار یوازې د خپلې مینې
تر خنګ او يا د غم په وخت کې لګوم، خو خپل فکر پري ارام کرم،
دود يې له سګريت نه کش کړ، نور يې د خپلې مینې په اړه هېڅ ونه
ويل خو پوهېدم چې ډېره يې يادېږي.

لومړۍ موټر تر تلاشي تير شو چې لپور نبدي شوو، يو ببر سري څوان
په شخصي کالو کې چې مخابره يې په لاس او سګريت يې په خوله و،
موټرونو تلاشي کول. په ليدو يې ما هم ویره احساس کړه، لپور هم

خېر شوم، ټوپک يې لري له غرفې سره اينىسى و، ته او خدای پوليس نو
اوسم د کومو اصولو له مخې داسې کوي.

تر موب چې يو موئير مخکي وو، د موئير په هېنداره يې سر ور دنه کړ،
بنه وخت يې و ايستي، شاته لس گونو قطار موئرونونو ودرېدل، د
امبولانس اوazonه له لري راتلل. له موئيره يې يو تن په نښه کړي و،
هغه يې راښکته کړ، تر تلاشی وروسته يې د هغه له جېب خڅه
ترلاسه شوي چرس ورسه نيم کړل. يو بل تن ته يې ګوته و نيوه داسې
د کليوال خيال يې ورباندي راغي، خو پيسې يې ځنبي واخيسې. موب
وروسته پوه شو چې دا پيسې يې د جېب خڅه په بهانه تري یوورې.

دا حالت ولسمشر په خپله ولید او له خان سره يې ووبل:

په کوم هېواد کې چې د بنوونکو او ساتوونکو مزدوري تر ټولو کمه
وي، په هغه هېواد کې به ضرور جهالت، غلا او فساد قانوني بنېه
خپلوی.

موئير ته يې رخصت ورکړ چې کله موب را ورسېدو بې له دې چې و مو
پيشني يا پونتنه را خڅه وکړي، نه يې لاس راکړ او نه يې د درېدو
ووبل.

ولسمشر يو خل بیا وویل:

چېرته چې زور تر قانون لوپ وي، توري هېنداري د زورواکي نښه
وي، په هغه هېواد کې قانون يوازې د غربیانو لپاره دي.

موږ هم تري راتير شو، خو ولسمشر همدا ئاي په نښه کړ، خو ورسه
د اصولو له مخې حساب وکړي. کوتاه سنجي ته په راسېدو سره مو
يوازې د غلو ډلي او د نشهيانو کېمپونه ولیدل، مابنام ناوخته و، هر چا
په بېړه له دې ئایه خان ایستى، ځکه د شپې له خوا دا ئاي د حکومت
پر ئاي نشهيانو او غلو ساتى. د دوى به نو خه ساتنه وي تاسو
پوهېږي، موږ هم ډپر زر ماره شو، ولسمشر امر وکړ چې نور باید د
ارګ په لوري ولاپ شو، ما هم نور د لارو او کوڅو له بد حالته مخ
و ګرځوي؛ يوازې مې خپلې لاري ته فکر وکړ، ماخوستن ناوخته
راورسېدو، لمنځونه مو وکړل. نور هر یو پر خپله مخه ولاپي، زه او
ولسمشر او خو تنه نور پاته شوو، ډودي مو راوغونښه، تر ډوډوی
خوبولو وروسته هغه دوه تنه نوي مسؤولین هم راورسېدل او تر
څنګ مو کښاستل. ولسمشر په فکرونو کې ډوب و. مخکې تر دې
چې له نويو مسؤولينو سره خبرې وکړي د کابل د امنیه قومندان يې
راته وویل، زنګ مې ورته ووهی، ولسمشر ته مې موبایل ورکړ. د

هغه ئاي د پوليسو ادرس يې ورکړ او د تولو د منفكېي يې ورته وویل؛
څو د نورو لپاره درس شي.

دارګ له پانې يې په خپله ليکنه وکړ او هلته يې ولیکل:

زه نن د کابل په بنار کې وګرځېدم، هغه خې چې ما ولیدل ما باید په
خپل هېواد کې نه واي ليدي. له راتلونکېي اول تاريخ خڅه به د تولو
ښځينه بنوونکو معاشات دوه برابره لوړ شي، تولو لوستوښو ته د
پوهنې په برخه کې د کار کولو زمينه برابرېږي، هغه خويندې چې د
سپړکونو پر سرونو توکي پلوري يا هم خيرات تولوي، تولو ته به په
نړدي ورڅو کې په کارخانو کې د کار زمينه برابره شي او وروسته تر
دي اجازه نه ورکوم چې په تول هېواد کې ښځې پر سپړکونو توکي و
پلوري يا هم د خيرات لپاره پر سپړکونو و ګرځېږي.

په تول هېواد کې د برپښنا د فعالولو په موخته نن د اوېو او برپښنا له
نوی وزیر سره خبرې کوم، د برپښنا ستونزه حل شي، په تولو ولايتونو
کې به د برپښنا له سمېدو وروسته لوېې لوېې کارخاني په کار پیل
وکړي، چې د ښځينه وو ترڅنګ به بي روزگاره ناريئه وو ته هم د کار
زمینه برابره شي. هېوادوال به له غلو په امن شي، غله به په خپله پر

کاروبار شي، د کار او ټولنيزو چارو وزارت ته مې دنده و سپارله چې دا چاري ترتیب کري. د پوسټ خاي یې کلیک کړ ټلیفون یې کېښود.

تر پوسټ کولو وروسته یې ماته وویل: د روغتیا وزیر ته عاجل زنگ ووهه، ما هم چې زنگ ور ووهی، موبایل مې ولسمشر ته ونیوی. ولسمشر تر تشریفاتي خبرو وروسته، په همغه شپهه ورته وویل:

سر له سبا د نشهيانو د نیولو په وړاندې په قول هېواد کې کمپاين پیل کړه، زه سر له سبا په هېواد کې هېڅ نشهېي نه غواړم. خو د بنار بنسکلا، د امنیت تظمین او د خلکو د مالونو ساتنه اطمینانی شي. د دوى د تداوي لپاره خانګري خایونه جوړ کړه او د با تجربه ډاکټرانو په واسطه یې تداوي وکړه. ټلیفون یې کات کړ او تر خنگ یې په ګردې مېز کېښود.

ناست وزیر او د امنیت عمومي ریيس پوه شو چې مور له خومره یو جدي ولسمشر سره مخ یوو. په همدي وخت کې د ارګ د پانې ليکنه رسنیو نشر کړه، غوغا جوړه شو، دا خبرونه خپاره شو چې ولسمشر بنار ته په عادي توګه را وتلى د بنار حالت یې لیدلې، له ډير

مسولینو سره ویره پیدا شوه چې هسپی نه موبې لیدلی یوو. له خدایه ویره نه وه، د خدای له بنده گانو ویرېدل. ټول هېواد داسې سره وبنورېدى، سیاسونو، د ولسي جرگې استازیو یو او نیم زنگونه ووهل خان یې ډیر شاکره شاکره کوي ویل یې دا حالت د وتلو نه دی، تاسو بايد ولسمشر قانع کړي واي.

زه پوهیدم چې دا حالت دوی جوړ کړي، یو نیم یې د سفارتونو تنخواوې اخلي، نور یې د ملت د وینو څښونکي دي، خو چې دوی وي دا هېواد به د خپلو غوبښنو قرباني کوي.

ولسمشر توله ورڅه ډېرہ ستري تيره کړي وه، بیا یې هم اه تر خولي را ونه وتنې، د چایو پیاله یې ور پورته کړ، غورپ یې ترې وکړ، ناست مسؤولین یې پر غور و هل وي ویل:

هر خوک چې له خپل هېواد او خپل ملت سره خیانت وکړي، تابیعت به
ترې واخیستل شي او د یو فقیر په خیر به له هېواده و شرل شي.

وروسته یې د اوبو او انژي نوي وزیر ته مخ ور واپوی، د نوي مسؤولیت مبارکي یې ورته ورکړه، بیا یې ورته وویل: ته شاید پوه شوی یې چې ولې ماته د ډپرو خلکو له منځ خخه د دې بېوزله ملت د

خدمت پاره و تاکلې؟؛ زه پر هغه نور بحث نه کوم، خو زه ستا پر مسلکي روزنې او ورتیا باور لرم. ته پوهېږي چې د اوبو په کنتروول او د برېښنا په تولید سره همدا ملت خومره پر پښو درېږي؟ د برېښنا د انژړي تولید، د کرهنې پراختیا، له سېلابونو څخه د ځمکې د تحریب مخنيوی، د اوبو ذخیره کول، د ماھيانو د فارمونو جوړول، د باغونو او د ځنګلونو د پراختیا په برخه کې په لویه پیمانه ګټه لاسته راوبرلای شو. موږ په ټول هېواد کې (۱۳۰) لوی او واړه بندونه لرو چې په تدریجی ډول باید ټول جوړ شي.

زه غواړم چې تاسو د هېواد ټول لوی او واړه سیندونه را وترې، د هغوي او به چې هر هېواد ته حېي؛ د نړیوال اصل له مخې ورته او به ورکړئ او قيمت يې څنې واخلئ! تر نړیوال اصل زيات يو څاځکي او به هم مه ورکوئ، ما د هغه هېوادونو له مشرانو سره خبرې کړې دي چې زموږ او به ورته لار نه لري؛ هغوي زموږ سره د بندونو په جوړولو کې پوره مالي همکاري کوي. د اوبو د چارو د تنظيم ادارې ته مسؤوليت وسپاره چې د ټولو لویو سیندونو؛ هغه که د کابل سیند وي، د هلمنډ، د هریرود، د امو سیند او که د کنټر سیند وي د جوړولو او رغولو په چارو يې لاس پوري کړي، زراعتي ځمکې به مو خروبه شي،

چې په دې سره به مو د پاکستان له ورستو غنمو او هند ته له لاس نیولو ملت بې غمه شي. مور به د غنمو صادرات نورو هپوادونو ته پیل کړو، د چرسو او تاریاکو د کښت ځای به غنم او نور اړین زراعتي کښتونه و نیسي. د برپښنا په جوړولو سره به مو په ټول هپواد کې کارخانې یو څل بیا په فعالیت پیل و کړي. بهرنیان به دلته پانګونه وکړي چې زیات شمېر هپوادولو ته به د کار زمینه برابره شي.

د لویو او کوچنيو بندونو د تپلو چاري پیل کړئ، په هلمند کې د کجکي بند، په فراه کې د بخش اباد، په پکتیا کې د مچلغو، په غزنی کې د سلطان، په زابل کې د توري، د زابل په خاک افغان کې د خرنۍ، په پکتیکا کې د پلتو، په کابل کې د شاه عروس، په هرات کې د پاشدان او ارزگان کې د سراب بندونه و تړئ. په دوی کې یې د څینو زیاتې چاري ترسره شوې؛ نورې چاري یې تاسو ترسره کړئ.

زه د دې ټولو لپاره اړتیا نه لرم چې د دویم څل لپاره له تاسو پونښنه وکړم؛ زه دا هر خه د ملت له رضایت خخه ارزوم او په هره اوونۍ کې ستاسو د کار د پرمختګ راپور غواړم.

خبرې یې بس کړي، وزیر هر خه ورسره یادابنت کړل.

د گگدي مېز پر سر پروت تیلafون ته زنگ راغى، ولسمشى چې شمبېرى
ته وكتل موسكى شو او دباندى ووت. لس دقيقې وروسته بيرته خپل
ئاي ته راغلى او پر خيره يې د خوبنى نېبى له ورايه معلومېدى.

شېھ پر پخېدو وه، په ونو کې ناستو مرغيو چنوهارى جو پر کېي و
دباندى سپين تيز گروپان لگېدل، تا به فکر کوي چې ورڅ ده، ما هم
زيات وخت له کورنى سره اړيکه نه وه نیولې، ډېر مصروفيت هر خه
را نه هير کېي و. که خه هم په دې بنه پوهېدم چې ټول ژوند کار نه
دي او ټول کار بیا ژوند نه دی؛ خو دلته مسله د ھېواد وه. کلونه
وروسته تور باز زما پر بازو کېنسنستلى و، زه يې وتاکلم چې بايد د خپل
ھېواد د ملت خدمت وکړم.

ولسمشى د چایو پیاله ور پورته کړه، یو غورپ يې تري وکړ، د ملي
امنيت ریيس ته يې تر کتلوا وروسته وویل:

زه پر تیرو خبرې نه کوم، خومره نامااني چې پر همدې خاوره تېرې شوې
له هر دپوال، حیوان، انسان او بې روحة شي خخه يې بنه درک
لګېږي، همدلته چې خومره بهرنۍ لا سوهنې دي ورسره سم په کور دنه
سياسونو، گوندونو او چارواکو فرمایشونه هم گډون لري، بهرنې

سفارتونه او د دوى له هپوادونو راتلونکي بې پوبنتنې او پاسپورته سياحتي او نور سيلانيان مو هم له ياده و نه وئي. دا خو خير تر ڈپره دوى د خپلو مو خود تطبيق او فشار د الې په ڈول هم نامني جوروي. ستا مسؤوليت ته تر ما شايد بنه و پيژنې، خوه دومره درته وايم چې د هپواد د ملي امنيت تامين د بنو استخباراتو په پايله کې ترسره كېږي. همدا بنه استخبارات بيا کولاي شي په جورپدونکي ئاي کې د نامني جورپدو سرچينه هم له منځه يوسي. زه د هپواد توله جغرافيه له هر ڈول نامني، چريکي بریدونو او بهرنيو مداخلو خڅه پاک غواړم، په ټولو ادارو کې د مالي او اداري فساد په وړاندې ستاسو جديديت او ټنيګار غواړم. په گاونډيو هپوادونو کې ستا د خارگرو ډلو فعاله فعالیت او شتون غواړم، د هري بدې پيښې مخه و نيسى، که بيا هم يوه پيښه رامنځ ته شي نو يې دستي سرچينه پيداکړي. وروسته تر دي که دا يو شخص وي، يو ګوند وي، يو سازمان وي، يو سفارت او يا که يو هپواد وي؛ په هغه ئاي کې ورته عمل ستاسو دا باید په خلورو يشت ساعتونو کې ترسره شي. خوه دېمن په دې پوه شي چې د کوم ملت له حکومت سره مې راخیستې ده. د

تولو استخباراتي کسانو لپاره دي لوړ معاشات تعین کړه، تر خود د
دېسمن د زیاتو پیسو تر اثر لاندې را نه شي.

زه د هېواد د تولو لویو او کوچینو بندونو امنیت غواړم، هلتنه به ضرور
د زیانمن هېواد له لوري یو منفي عمل کېږي؛ که یې د بندونو په
وړاندې هر ډول عمل يا ناماںې جوړه کړه، ورته حالت یې په هېواد کې
د خپلو استخباراتو په وسیله ور جوړ کړئ، خو دوی د خان په غم اخته
شي او نور یې موږ هیر شوو.

په هېواد کې تر تولو زیات د د ولسيي جرګې او مشرانو جرګې د
استازيو، سیاسي گوندونو او ملي سوداګرو پر شاوخوا پام و ساتې؛
دوی تر ډېره د خپلو ګټيو د ساتلو او یا نورو موخو د لاسته راولو لپاره
او به خړوي او ماہیان پکې نیسي. د سفارتونو د امنیت ترڅنګ د دوی
هر فعالیت و خارئ، څکه دوی د خپلو سیالو هیوادونو سره د سیالي
ډېره برخه همدلته عملی کوي. زه به هلتنه بې له لوړ پورو دولتي
چارواکو د نورو ټولو ورتلونکو اشخاصو پر ورتګ بندیز ولګوم؛ څکه
جاهل اشخاص تر خپل هېواد خپل جب ته ډېر وفاداره وي.

د هرې لوبي پروژې او هر بهرنې پانگوال عزت، حیثیت او امنیت خوندي کړئ چې دوی بې زړه نه شي او دلته زیاته پانګونه وکړي. پر پوله (سرحد) خپل د خار ډلو ته امر وکړئ چې هر بې پاسپورته او بې ویزې خلک دې تینګ کړي؛ خو چې یې خپلې موختې پرې ويله نه وي، ژوندي یې مه پرېږدئ.

دا هپواد خه بې مالکه غوا نه ده چې هر خوک یې رالوشې او د ناروغۍ پر وخت یې د تداوي پر خای چاړه پر غاره ورکېږدی.

په یوه جمله کې درته وايم چې د هپواد د هرې برخې دېښمن په نښه کړئ او داسې درس ورکړئ چې بیا یې بل خوک د ترسره کولو جرئت ونه کړي، زما ټوله همکاري ستاسو سره ۵۵.

د ملي امنیت لوی ریيس چې په وینه یې د هپواد مینه ګډه وه، ډېر احساساتي بنکار بدی، د ټولو اوامر پر اساس یې ولسمشر ته د عملی کېدو پوره ډاډ ورکړ.

ناسته پر همدي ئای پای ته ورسپدہ او نوي مسوولین له وړاندیزونو او نویو خبرو سره د خپل کار لور ته رخصت کړل شول او د ناستې ځینې ټکی د ارګ له پانې خپله شوو.

له دې پکو سره سم د رسنیو پر سرتکو یو خل بیا گرم بحشونه روان
شو، ئینو یې ولسمشر ته د احساساتي او ئینو یې د یو جدي ولسمشر
خطاب کاوه، ئینو شنونکو دا ډول قاطع امرونه د هپواد د دېمنانو په
زپونو کې د ویرې پیدا کولو لپاره یو بنه گام وگني او خپل ئانونه یې
له ولسمشر سره یو خای و بلل.

بهرنيو رسنیو او د هغه هپوادونو له لوري چې زموږ پاکې او به به د
دوی په ناپاکو هپوادونو کې بهیدې رغونه پورته کړل. دوی زمور په
هپواد کې هم ئيني سياسون او چارواکي لا تر ګنډه نيولي وو، د
هفوی په مايکونو کې یې رغونه وکړل، دا ډول پريکړې د او بو کتيرول
او جديديت به مور په یو ناسم برخليک اخته کړي. مور دومره پيسې
هم نه لرو چې بندونه پري وتړو. په اصل کې دوی هم پوهېدل چې دا به
مو یو بنه برخليک ته تېيل وهی خوبس مايک د دوی ناچارو و، او
رغونه د نورو و.

هغه خوانان چې ما ورسره په لومړۍ ورڅه اړګ کې ليدلې و او پر
بلا بلا بستونو و ګومارل شو؛ تولو پر یوه وخت ولسمشر ته د راتګ
غوبښنه وکړه ما هم دوی تر ولسمشره را ورسول. دوی تول ډېر ژمن،
تکړه او مخلص خوانان وو، هر یوه خپل راپور او ورسره یې حل هم

و پاندي کړ. ولسمشر ټول په غور وا ورېدل، داسي نه وو چې نه
ولسمشر د اورېدلو حوصله لرله او نه څوانانو د درواغو راپورونه
راوړل چې یوازې خپل معاش و اخلي او خان ولسمشر ته نبدي او زمن
وبنېي.

دوي تولو ته یوازې او یوازې د راوړل شویو ستونزو د حل په برخه
کې پوره صلاحیت ورکړل شو، نه داسي چې د ټول هېواد د برخیک
موجونه یې په لاس ورکړل. له دوي څخه یې و غوبنتل چې د دې
موضوعاتو تر حل مخکې بیا زما سره مه وینې، تولو ته یې رخصت
ورکړ. زه او ولسمشر پاته شو، دا چې هغه ډېر ستړۍ و د ارام لپاره د
شاهي ماني په لور ولاړۍ، زه همدلته پاته شوم.

شپې او ورځې تيرېږي، حالت د سمېدو پر لور روان و، موب هم تر ډېره
پر تولو خواوو نظر ساتلي و، پوهیدو چې د دې ناوي د واده خوشحالۍ
ډېر نه شي زغملائي، يوه ورڅ ولسمشر راته امر وکړ چې غواړم لب
ذهني ارامي او سکون تراسه کړم؛ اړيم چې له خپلې مينې سره ووينم
ته بايد هغه را ورسوې. ما هم زنګ ورته ووهی، د مازیگر وخت و، د
ولسمشر مينه مې را ورسوله. رسمييات هم نه وه، د پغمان لوري ته
ولارو، ولسمشر او مينه یې د موږ په شاتني سیت کې ناست وو، لمړ

له طبیعته رخصت شوی و او خای بې تیاري نیولی و. اسمان خانه له وریخې ڈکه وه، زمود له تگ سره د باران خاځکي يو، يو پر ځمکه لګبدی. مابنام و، ټولو بناريانيو ستپې ورڅ کورونو ته رسوله او د بنار له گنې ګونې بې ځان ایستی. په دې نرمه باراني هوا کې موبه هم په ډېر توبیت پغمان ته را ورسپدو. زمود سره ډېر موږونه وو، خو داسې هم نه برښیده چې ولسمشر دې راسره وي. ټول موږونه مو تر اصلی خای يو کيلومتر مخکې ودرول، زه، ولسمشر او مینه بې پغمان قصر ته ننوتو چيرې چې به د وخت پاچاهانو ناستې او مجلسونه پکې کول.

دا چې د راتګ پلان مو همدله و، د بنکليو و دانيو شاوخوا ديوالونه د خراغونو رنا ته بنکلي بنکارېدل. زه تري را ووتم دوى ته ډېر نېړدي ودرېدم. کله به مې د دوى خبرې هم سمې اورېدلې، شپه پر سر د اقتدار را روانه وه، روښنائي بې تر سبا په خوب ویده کړه، شنې ونې، او به، ډېرې او کېږي وږې لارې د خراغونو رنا ته لکه مور چې په تیاره کې خپل ماشوم خلاص کړي وي او په الله لولو بې ویده کوي. زه او بو ته ورغلم، کله به مې يوه وړه ډېرې د او بو منځ ته ور غورځاره کړه، د او بېو خېږي به يو په بل پسې شوې، د باران اورښت نور هم ډېر شو،

خاڅکو یې په او بوا کې وړې وړې کوبې "حباب" جورولي. ولسمشر هم له خپلې مینې سره په باندبار لګيا و، نيمه شپه د باران خاڅکي د ونو پر پانه لګېدل او وړه تکاه یې خته. د مینې پر لمدو غومبرو یې وریښتان پاڅل شوي و. خړې ستړګې یې تر تورو بانو گانوو لاندې یو بل بغل ته دasicې اړولي، ته به وا د ولسمشر ساتوونکي رسمي تعليمات ترسره کوي. نري جګه پزه یې پر سپین مخ دasicې نښکارېده لکه د قطارو ستورو ترڅنګ د خوارلسې سپورمۍ، د لرګو اور بل و، لمبې ته یې پر دیوال د میین او مینې د وجود هر غږي لکه رسم کړي انسانان دasicې معلومېدل. د اورښت شور او د لرګیو د سوځدو له تکا پرته بل خه نه اورېدل کیدل او د دې عشقېي ماحالو خوند یې نور هم زيات کړي و. د باران له اورښت سره وړه سیلې هم پیل شوه، چې دنه خوړه شبېه یې ورو ورو زیانمنوله. دلته دوه ساعته منتظر شو، له مور سره په نورو موټرونو کې راغلي کسان یو هم زموږ له هدفه نه و خبر، چې خه کوو او له چا سره وينو؛ خو لې وروسته زه ولسمشر ور وغونېت، خنګ ته یې ورغلم.

ولسمشر د یاد خای او منظمي فضا د برابرولو له امله مننه وکړه او یادونه یې وکړه چې نور زموږ باندبار پاي ته رسیدلې دی. باران هم

لکه پر عوامو چې په قهر وي داسې په تیزی اوږدې، نه یې بې کوره
 کوت او نه په مانیو کې دننه چې لامل به یې هم د کورو والا وي چې
 دنگې مانۍ یې د همدې بې کوره شویو خلکو په پیسو اباد کړې دي.
 که یې زه نه وم خورلې بې سرپناه خلکو ته به خپل حق ور ورسپري،
 اسمان دې د دوى پر حال نور اوښکې نه را تویوی، زه خو لا ژوندي
 . یې.

د سفر تیاري مو ونيو، لس بجي وي چې زموږ حرکت وکړ، اړګ ته تر
 رسپدو وروسته مې د ولسمشر مينه تر کوره ورسوله. دا چې زه ډېر
 وخت کور ته نه وم تللې، نومې دا موقع له لاسه ورنه کړه، ناوخته
 کور ته راغلم. زموږ کور لا په هماغه زاره ئای کې و، د کور دننه
 حالات به نو خه درته وايم؛ سم دم د زړو موټرونو تم ئای و. د
 غنوه "جولاګي" ډېر تالونو پکې جور کري وو، داسې هم نه و چې زموږ
 په توان نه و، خو چې حقیقت سی د معاش په پیسو یوازې کور
 چلېږي؛ بنه موټر، درې منزله کور او نور بهرنې سفرونه په معاش نه
 کېږي. ضرور به یې ترڅنګ یوه لنګه غوا ولاړه وي، چې ما دا غوا نه
 درلوډه او نه مې د پاللو وس درلوډ.

کور ته په نیمه شپه زما راتگ هم جالب و، خو له مور او پلار سره تر
 لنډ مجلس وروسته مې د خوب خونې ته راغلم، له مېرمنې سره مې
 مجلس وکړ، زوی مې وختي ویده شوی و. بې له بنکلولو مې نور هېڅ
 مینه ورسه ونه کړه. ویده شوم، سهار وختي د اړګ په لوري ولاړم.
 کابو یوه میاشت بله پر تیرېدو وه، هرڅه په منظم ډول مخته روان و،
 خو یو دم داسې خه پېښ شول چې موبز یې د پېښېدو فکر هم نه و
 کړۍ، زموږ لپاره ډېره جالبه وه ټکه د لوړۍ ځل لپاره داسې خه
 پېښېدل.

له ذومره بېښيو اصلاحاتو او پرمختګو سره سم به نو ګاونډي هېوادونه
 چېږي پر ارامه کېنستل، د دوى چې په فکر کې هرڅه د حیواناتو
 فکرونه وو، غور یې ورباندي کړۍ وو. په وروستيو کې یې موبز
 داسې نښې ولیدلې چې د هېواد په ځینو سیمو کې د ځینو ډلو له لوري
 دا ډول تبلیغات کیدل چې ولسمشر د او بود کنتروول ورتیا نه لري او
 نه هم ورته بودیجه لري، یوازې د خلکو په ستړګو کې خاورې ور
 شيندې، دوى دا هم ویل چې ولسمشر د نورو هېوادونو د مشرانو په
 اشاره د فشار په ډول ځینې سیاستونه پر مخ وړي چې موخه یې پر
 چارواکیو نیوکې او د دوى امتیازات کمول و.

یوه ورخ ولسمشر راته وویل چې د ټولو سیاسی گوندونو مشران،
مرستیالان او رسنی را وغواړه، ما هم ټولو ته خبر ورکړ، له دوى خڅه
بې د ټولو سیاسی گوندونو مشران راغلل بې له دوو گوندونو خڅه
زما په فکر هغوي ته خپلو بادارانو اجازه نه وه ورکړي. غونډه پر
پیلیدو وه چې ولسمشر ته مې د هغو دوو گوندونو د مشرانو نومونه
او د فعالیتونو معلومات ورکړل چې له عدلیې وزارت سره ثبت او
راجستیر هم نه و، زه پوهېدم چې ولسمشر مخکې تر دې چې نوي
موضوعات واوري اول د خپل هېواد د چتلي په اړه پريکړه کوي،
همداسي وشول غونډې ته تر دنه کېدو مخکې ولسمشر لومړي هغه
وره د نوت کتابچه د مېز پر مخ کېښوده، د بېلا بلو رسنیو ژونالیستان
راغلي وو، ولسمشر له ټولو د راتګ منته وکړه او یادونه یې وکړه چې
همدا دوه گوندونه، نومونه بې هم ياد کړل، د جواز نه لرلو او د مالي
سرچینو د نه روښانтиما له وچې فعالیت خڅه بند کړل او د دې گوند
تول غړي او پلویانو ته بې خبر ورکړ چې نور ارام کښې، پر خپلو تېرو
غلطيو اعتراف وکړئ، نور دا هېواد د نورو غېږ ته مه اچوئ.

وروسته یې له ناستو گډونوالو خڅه وغوبنتل چې تول دې د خپل
سیاسی گوند اړوند اسناد وسپاري؛ خو په دقیق ډول و کتل شي او

ستاسو پر فعالیت له سره غور وشي <همناسې يې وکړل خو د ټولو سلو يا زيات و کم گوندونو خخه يې یوازي درې گوندنه له عدلې په وزارت سره ثبت وو، چې هلتنه پکې دوى د خپلو فعالیتونو، مالي امکاناتو او طرز العمل خخه یادونه کړي وه. پاتې يې ټول د چارواکيو د لاس نارسمی الې وي. څینې يې د ګاونډیو هپوادونو لاسپوځي وو چې هر قدم يې د هغوي د ګټيو لپاره اخيستي. هغه گوندونه چې ثبت نه وو، ټول مسؤولين يې جلا اطاق ته رهنمایي شول. ولسمشر همدله د رسمي گوندونو له استازيو سره پاته شو، پرمخ يې د ناهیلې څې له ورایه بنکاریدې، هغه پوهېدہ چې مور له دننه خورل کېږيو، زمور دېښمن زموږ خپل ئان یعنې زموږ خپل خلک دي. د نوت په کتابچه کې يې ولیکل:

هغه وخت د دېښمن پېژندل ستونزمن وي چې دېښمن ستا جامې درسره

واغوندي، حکه ته نه پوهېږي چې اول خپل خان ووهې او که خپل

دېښمن. او د دوه مخو خلکو په اړه زه په دې فکر کې یم چې اول يې پر

کوم مخ پر څېړه ووهم.

کتابچه يې بنده کړه او ګډونوالو ته يې مخ ور واړوی.

تاسو پوهېږي چې مور د هغه زخمی هېواد پر مات خیگر، زخمی زړه او ګوډو پښو حرکت کوو، چې له کلونو راهیسې یې د بدن غونبې پري کوو او خپله شپه پري تیرو. ایا تر ننه مو پونښته کړي چې هېواده مور ته خو تا خپله سینه خیرلې او خای دې راکړي، خپل ځان دې زخمی کړي؛ مګر مور دې ساتلي یوو، مور تل ستا له خاورې، خټې او کانونو څخه خپل نسونه ډک کړي، مور چې بهر ته خو ستا له نومه استفاده کوو. ستا د نوم برکت دی چې مور ته هر خای په درنه سترګه کتل کېږي، خونن ته له ما خه غواړې؟ وايې چې هر خه غواړې نن یې ورځ ده. ته یوازې امر وکه! ایا تر اوسيه مو له هېواده دا ډول پونښته کړي ده که، یا؟

تولو سرونه تیبت واچول، خکه چې هر یو خپل وجودان ته ملامت و.

تاسو نن له خپلې مور سره وعده وکړئ چې په رښتنولي به یې هره ستونزه له منځه وړئ، د هغې ستونزې منشا که زه(ولسمشر)یم او که یو عادي کس. تاسو په ډاډه زړه د حکومت پر هرې واقعې ستونزې نیوکه وکړئ، ترڅنګ یې حل ورته وړاندې کړئ، د خلکو رسابه و اوسي، یوازې د خپلو هم فکرو و کیلان مه جوړېږي، ټول ملت په واقعې ستونزه کې ستاسو سره هم فکره دي. حکومتي چوکانت به

ستاسو هر حق او ستاسو هره قانوني غوبتنه ومني، تاسو مسؤوليت
لريء چې د هبود او خاورې د هر دبمن په وړاندې ودرېږئ او له منځه
ېې يوسيئ. زه تاسو ته ډېرې خبرې نه کوم. هدف مې د همدي ناقانوني
ډلو او د اهدافو د تطبيق د مصنوعي الو پيداکول وو. تاسي بايد له
همدغه خايم او د همدي رسنيو له لاري ولس ته داډ ورکړئ، دوي پر
تاسو باور کړي، نو ايا تاسو ېې هم باور ماتوي؟

ولسمشر له خوکۍ پورته شو او د هغه نورو پرديپالو اطاق ته ورغى،
په همدي اطاق کې د ناستو گوندونو مشرانو، د رسنيو تر مخ پر خپلو
ټولو تیرو کېنو اعتراض وکړ؛ له ملت خخه ېې مخامنې بښه وغوبته او
وعده ېې وکړه چې سر له ننه به د ملي مسایلو، ملي ارزښتونو او د
هبود د جغرافيې او خاورې ساتنه په پوره ربنتنولي سره کوي.

د همدي خبرو په کولو سره ېې په ستړګو کې اوښکې را ډندې شوي،
پوهېدو چې د تیرو گناهونو، مخالفتونو، وزنو او هر ډول فسادي چلندا
په اړه به راخڅه پوبتنه کېږي، خو د دې هرڅه باوجود د ېې د
هبود والو زړونه وګټيل.

غلطي منل، د اصلاح پيل دي؛ مگر غلطي نه منل، د نورو غلطيو پيل
دي چې دا يو رينتنۍ او بشپړ واقيعت دي.

ولسمشر ګوندي گامونه اخیستل، تا به فکر کوي چې پر هېواد یې يوه
بده بلا راغبې ده. مورنن د هفو چتيليو پاکي ته را ولار شوي وو، د
کومې چتلي له کبله چې دا خو لسيزې هېواد د مرګ پر بستر پروت و.

تول هغه مشران چې له ارګه دباندي یې څانونه د هېواد سالاران،
باداران او مالکان ګنيل؛ سپيره مخونه پر خيرنه غالى داسي ناست وو،
تا به ويل چې په مانييو کې ناست دي. ملامت نه وو، ځکه ولسمشر
دوی ته خپله اصلی خبره ور و پېژندله، د ټولو په مخونو کې د
بدمرغۍ، پردیپالۍ او جاسوسۍ نښې له ورایه بنکاريدي.

ولسمشر په خبرو پيل وکړ؛ که تاسو د خپلو ګناهونو په اړه ولس ته
اعتراف وکړئ، نو سزا به مو لږ را کمه شي او که اعتراف و نه کړئ،
فکر نه کوم چې تاسو ته دې بیا د اعتراف کولو وخت هم درکړل شي.

ما چې د ولسمشر خبرې واوريدي او د بانفوذه ګوندونو د مشرانو روان
حالت مې ولیدي؛ نو پوه شوم چې ولسمشر یو نيمه دیکتاور
ډيموکرات دي. يو بشپړ ډيموکرات داسي عمل نه کوي، هغه بهرنیو

فشارونو ته هم فکر کوي، خو بشپړ دیکتاتور هم نه دي، ځکه هغوي
تر ډېره ظالمان يا بې پروا وي؛ مګر ولسمشر ډېر زړه سوانده، قاطع،
ارام او با احساسه رهبر و.

د سیاسي گوندونو مشرانو لکه د نورو حکومتونو وي غونبنتل چې
يوې روغې ته سره ورسپږي، د خپلو متحدينو د رايوا، نفوذ او ملاتر
سودا وکړي، خو د دي هرڅه پراندي يې د ولسمشر پراندېز دوي
ته هغه اوله خبره وه؛ نور هیڅ هم نه. هغه له داسي متحدينو او مشرانو
څخه نفرت کاوو چې د هېواد سره د خیانت په تور يې لاس لپلي وي.

اخیر هم دوي پرېکړه وکړه چې غواړي په خپلو تیرو غلطیو اعتراض
وکړي، له ولسه يې بښنه وغونبنته او نور تر دي چارو تیر شوو. رسنۍ
حاضرې وي، د ژورنالیستانو د پونبستونو څواب ته يې د ټولو په
استازیتوب یو مسؤول وټاکۍ چې هغه به له هرې خبرې مخکې د ټولو
نومونه یاد کړل او وروسته به يې خپله یوه غلطې یاده کړه او څواب به
يې ورکړ.

ما يې مرکه دلته را پړي ده:

موبه په دې اقرار کوو چې تل مو د ملت د بچیانو پر سرونو سوداوې کولې؛ خپل پلویان مو هره شپه په سیاسي مشارکتونو او ډلبازیو کې خرڅول. موبه د خپلو خلکو پر سرونو له پرديو استخباراتي کړيو خخه پیسي اخيستې. د هېواد د ملي مسایلو پر وړاندې ځکه چپ پاتېدو چې زموبه د بادارانو امر و. موبه هره موضوع ځکه اختلافاتو ته تېل وهله، خو له حکومت خخه اساسی مسایل ورک کړو. موبه ځکه زورو اکي کوله، خو حکومت د خپل پلویانو په ستړګو کې تیټ وښیو. ځکه مو بهرنې سفرونه تر خپل کار زیات کول، خو نوي پروژې ترلاسه کړو. همدا موبه وو چې د قومونو ترمنځ مو نفاق ته لمن وهله. همدا موبه وو چې په ئینو خایونو کې مو نامني جوړوله. تل به له ستونزې پرته د ولسمشر پر وړاندې درېدو. همیشه مو له خپل نفوذه غلطه استفاده کوله. زموبه مالي چاري د نورو په لاس کې وي، ځکه هر خه چې به راته ويل کېدل موبه هغه به کول، نه هغه خه چې اړتیا به يې وه. موبه وښی او مه پرېږدئ چې نور هم زموبه په خير شي، موبه همدا د حماقت ځنځیرونه غارې ته اچولي وو، خپلې بې هدفه بریاوې به مو ولمانځلي، نن تاسو ټول ځکه تر موبه غوره یاست چې تاسو هېڅکله له خپل دویم مخ خخه استفاده نه ده کړې.

نور بې خبرې بس کړي او ټولو یو بل ته مړې ستړگې ور واپولي،
 پلويانو يې د دې پر خای چې پر ارګ هجوم راوري، سړکونه بند کړي،
 اورونه بل کړي، لوبي لاري وترې، يا هم په ټولنيزو رسنيو کې
 حکومت جابر يا ظالم وښي، د خپلو مشرانو پر کړنو يې پښېمانۍ
 وکړه. دوي نور پوه شوو چې مور په پرديو پسې داسي روان و لکه د
 خپلې مور سکني چې مو وي. هېچا د خپلو مشرانو د بندېدو يا دا ډول
 حالت په خاطر هېڅ غږگون و نه بنود، خکه حقیقت روښانه شوي و.
 ولسمشر ټولو ته د دې په خاطر چې کلونه کلونه يې له دې خاورې،
 هېواد او خلکو سره خیانت او ظلم کړي و، د خارنوالي په امر په شل،
 شل کاله بند محکوم کړل او د زندان د دروازو شاته ولوېدل. له دې
 سره يې هېواد له لوی غمه، بې غمه کړ.

دنن ورځې کار همدومره و، ولسمشر د تیرو ورځو د پرېکړو د عملې
 کيدو په اړه را پور وغونېتې چې ما هم د خپل راپور تر خنګ هغه
 نورو څوانانو ته خبر ورکړ چې د خپلو برخو راپورونه مو نن را
 ورسوئ.

وروسته زنگ راغی، خان یې د افغانستان لپاره د ملګرو ملتونو
 خانګړی استازی معرفی کړ او وي غوبنتل چې ولسمشر سره غواړي
 خبرې وکړي، ما تلهیفون ولسمشر ته ورکړ. ولسمشر زیاتې خبرې
 ورسه وکړي، وروسته یې تلهیفون کاټ کړ او یادونه یې وکړه چې
 نړیوال زموږ له اصلاحی کارونو بالکل خوبن دی. دوی همدله د
 پانګونې نیت لري، د هېواد ورڅه تر بلې نسه امنیت، د ولس رضایت او د
 مسلکي کسانو ګومارني هغه څه دي چې د دوی فکر یې مور ته را
 اړولی دي. تر خنگ یې د هېواد د ټولو بندونو جورولو وعده وکړه،
 همدا خبر رسنیو ته ورکړل شو چې د بندونو جورولو هوکړه شوې او
 ژر به یې عملی چاري پیل شي.

د ولسمشر امرونه پر ځای شول. نن د ورځې ستريا زیاته وه او مابنام
 ته بايد د نورو ملګريو سره یوځای د تیرو پلانونو د تطبيق په اړه خپل
 راپورونه برابر کړم.

لمر پر لوېدو، ناوخته و د اړګ ګنه ګونه کمه سوي وه، خال خال به
 یو دوه تنه سره ناست و. له ذهنې ستريا د خلاصېدو په موخه مې د شنو
 چمنونو په منځ د شګو په وړه لاره قدم واهوو. د مرغیو چونا او

غالمغال به طبیعت نور هم بنکلی کړ، ناخاپه مې دوو ناستو کسانو ته
نظر ور واوبت.

دوی چې مې د یوه مېز او دوو خوکيو خنګ ته ناست وليدل فکر مې
وکړ چې فضا جانانه ده. دوی به هم خدای خبر د هېواد د کومې
نېکمرغۍ په اړه خبرې کوي او که هغه نه وي د یوې ستونزې پر حل
خو به ضرور سره لګيا وي. و مې وپېژندل په ولس کې د بنه نوم
خاوندان وو. ور نودې شوم، دوی په خپلو منځو کې خنداوي کولي،
یوه خبره یې هم د هېواد په باره کې ونه کړه، هره خبره به یې د کاروبار
يا پيسو وه. کرکه مې تري وشوه خنې ولاړم، خو په هغه مابنام باور
وکړي د همدي دوو جنابانو انځورونه پر رسنيو بنکته پورته کېدل چې
پلاني او بیستانی د هېواد پر روانو حالاتو یو له بل سره خبرې وکړې.
خینو پوستیونو ته مې د خندا ستیکر ورکړ او تري تیر شوم؛ مګر د هغو
رسنيو په نظریاتو کې د عوامو بنه نيت او باور وژلم.

همدا مې درد و، همدا مې مظلومیت و چې مور کلونه کلونو د داسې
مشرانو ناستو ته خوشحاله وو، چې دوی به د خپل کاروبار تر خبرو
وروسته د ولس د کاروبار نوم ورکړ.

تیاره شوه، په اسمان خانه کې گن ستوري و خلپدل، پر دېوالونو
راخورند سپین گروپونه ولگدل، داسې تیزه روښنایي وه چې که موب
ستړګې لرلاي نو هر خاين او غل به مو پېژندلی و. تل مو یوازي خپلې
عینکې پاکولي، خو خپله شاوخوا پاکه ووينو چې خبره په عينکو کې
نه وه؛ بلکې زموږ په شاوخوا کې وه.

پر تاکلي وخت موب تول په خانګري اطاق کې حاضر وو او د ولسمشر
د راتګ انتظار مو کاوه. وخت لا نه و تير شوي چې د ولسمشر په دید
مو ستړګې ډکې شوي او سره یوځای شوو. ولسمشر د ټولو د روغ
صحت، کاروبار، مصروفېتونو او لاسته راپرنو پوښتنه وکړه او یادونه
یې وکړه چې هيله لرم په ټولو چارو کې به موفق اوسي، زياته یې کړه
چې وخت کم دی د کار خبرو ته به را شوو.

هر یوه پر خپل نوبت خپل راپور وړاندې کړ، د پړکړو د عملی کېدو
او د ولس د رضایت یادونه یې وکړه چې ما تول هغه وخت له خان سره
یادابست کړل؛ خو ملت ته یې ور یاد کړم. خکه دا ملت ډېر بې حافظې
دی، هر دېمن په یوه وړه خندا بنې، هره ناروا یې هیروي او له دوى
څخه د کار او خبرو خلک ورک دي.

لومړۍ شیرخان د هېواد په ټولو ولايتونو کې له حکومتی چارو، د
حکومتی مسؤولينو له کړو وړو او اخلاقو، په ولسواليو او کليو کې
د حکومت حاکمیت، د خلکو رضایت ډېر نښه روښانه کړ او په
سيمه يېزه کچه یې د Ҳینو ستونزو یادونه وکړه.

په نظامي برخه کې د مسلکي کسانو زياتېدو ډېر نښه پايله ورکړي وه،
له خلکو سره د نظاميانو له لوري ناوره چلند ختم شوي و. د رهبری پر
چوکيو د وړ اشخاصو له ګومارني سره د امنیت ترڅنګ د ولس
رضایت حاصل شوي و. وژني، اختطاف او چاودني او س د خلکو هېږي
شوې وي. د غلو او غلازو ګراف منځ پر تېتیدو و، د نظاميانو د معاشاتو
په ډېرېدو سره هېڅ نظامي د غله او ډاکو ملګرتیا نه کوله. د قانون
تطبیق پر عام او خاص یو ډول و، له نشهيانو د هېواد ټول بناړونه پاک
وو، د دوى د درملنې چاري په نښه ډول سره روانې وي؛ Ҳینې یې له یاد
روغتون خخه بهر شوي او روغ وو. خلکو ته د کار زمينه برابره شوې
وه، بهرنیو او په کور دنه سوداګرو پانګونه پیل کړي وه، ټولو
فابريکو په کار پیل کړي و، چې ورسه سم د بېکاري ریښې هم منځ پر
وچېدو وي. د سپکونو پر سرونو خيرات غونښتونکې، د توکو پلورنکې
خویندي او مزدوران نه بنکار بدل. به هېواد کې د زده کړو دروازې

خلاصې شوي وي. د پوهنې، روغتیا، دفاع، کورنیو چارو او نورو وزارتونو کې، همدارنگه د ولايتونو په ټولو ریاستونو کې د شفافې ازموینې له لارې مسلکي کسان پر دندو گومارلو؛ خو د ټول ولس توجه جلب کړې وه. هر چاته خپل حق رسپدی، د زده کړو بهير د اصلاح او بنه کيفيت په لور مخته تلى، د نجونو د بنوونځيو له خلاصېدو سره يې يوی لوی اکثریت له ناپوهې او جهالته ژغورل شوي وي. خويندي به هر سهار تر سپین پروني لاندې د بنوونځي په خوا تلي، کوم نشهېي، غل او ياد یو چارواکي زوي د دوى د تګ او راتګ په لارو کې د سپن و هللو جرئت نه شو کولای. د بنځينه بنوونکو د معاشاتو په لوړ بدوسه دوى بل مسلک ته نور زړه نه بنه کوي، همدارنگه د نارينه بنوونکو په روحیه او ټولنیز حیثیت کې د پام وړ بدلون راغلي وو. د تعليمي نصاب اصلاح روانه وه. د بهرينيو چارو په وزارت کې د اصلاحاتو په راتګ سره اوس زموږ هپواد یو څانګړي نوم او نښان درلود، زموږ مسلکي سفيرانو د نورو هبوا دونو پام ځانته را اړولي و. له هغوي سره يې د افغانستان واقعي تصوير شريک کړي وو، هلته د مېشتو افغانانو حیثیت تر پخوا ډېر لوړ و، د هغوي ستونزو ته پر وخت رسیده ګي کيده. د قانون تطبيق پر واړه، زاره، خان او چارواکي یو

پول و، هېڅوک تري مسټشنا نه و. د برېښنا له فعاليدو سره د خلکو د
بنه ژوند کچه دوه برابره شوي وه؛ فابريکو خپل کار چتیک کړي و،
کاري چاپيريال د ټولو برخو ورځ تر بلې پراخېدي او ګن شمېر بي کاره
هېوادوال په کار شوي وو.

دي چارو او نويو بدلونونو موبه ته نوره انژي هم راکوله. اوس له
نېږي سره د سيال کېدو په خواو، خوبني مو زياته وه، هېواد د
پرمختګ په لوړو پورونو کې و، هر بد سهار د نېکمرغۍ پر سهار بدل
شوی و.

د عام ولس رضایت د هغو له خوبنو خپرو بنکارېدی؛ خو لا يې هم
زړونو ډېر نور څه غونښتل، چې مور يې هم د پوره کېدو لپاره ورځ او
شپه یوه کړي وه.

په دي خوبنو او روغنو ورځو کې ناخاپي د مالي فساد اړوند یوه داسې
قضيه رامنځته شوه چې په خبرېدو بي ټول حیران شوو.

زبیر خان چې د فساد او مفسدينو اړوند د خارني او راپور ورکونې
مسئول و، وي ويل؛ زه چې له کومې ورځې په دنده ګومارل شوي یم،
هڅه مې کړي چې د فساد اړوند شواهد ترلاسه او راټول کرم. له بده

مرغه باید ووایم چې د هر فساد ترشا د یو مفسد لاس دی، د هر مفسد ترشا د یو چارواکي لاس دی او هر چارواکي بیا د یو جرم تر سایه لاندې پت دی. ستاسو له راتگ سره که مالي فساد له منځه نه دی تللى؛ مګر د پام وړ کمبست پکې راغلي دی.

دلته په ماليې وزارت کې دولتي بستونه خرڅېري، په ټولو ګډوکونو کې پراخ فساد اوس هم شته، چې له کبله یې د اوليه توکو نرخونه لوړ ختلي. سوداګر له وارداتي برخې بنه خوله نه وهی؛ فساد، د دولت سخت دریئې او خنډني سیستم یې بنکاره لاملونه او شواهد دي، چې د ماليې وزير ورباندي تورنېږي او ترڅنګ یې د خلکو له لوري د هغه په اړه اقرارونه دي.

زه ډاډ درکوم که موږ د ډې فاسدو اشخاصو مخنيوي و نه کړو، د هپواد په مالي بودیجه کې تر نورو کلونو ډېر زيات عواید راټولوو، موږ به که ژوند و مالي خپلواکي ته ورسېږو. په محکمو کې د فساد له امله د ځینو خلکو په حق کې بې خایه پرېکړې د ډې سبب شوې چې خلک یې له دولت سره دېښمني ته هخولي، چې اوس هم پکې اکثریت پرېکړې د حق پر اساس نه؛ بلکې د پیسو د بنیل پر اساس کېږي. همدي محکمو په خلکو کې بدېښني رامنځ ته کړي، د دولت او خلکو تر

منځ يې فاصله زیاته کړي، هلته د غربیو او مفلسو خلکو دعوی هېڅ
څېټل کېږي نه، ځکه دوى د خپلې دعوی د ژر حل لپاره پیسې نه لري.

سندونه مې تر لاسه کړي او تاسو ته يې په واک کې درکوم چې پر
اساس يې د ولسي جرګې د استازيو د زورواکۍ بنکاره ثبوت دی چې
دوى خنګه له همدي قانوني زوره، ناقانوني استفاده کوي. د ریيس،
وزیر او اپوند ګمرک له عوایدو څخه یوه اندازه پیسې دوى هم ترلاسه
کوي؛ ځکه يې پر وړاندې چوپ پاته دي. که مبالغه ونه کړم دوى
همدي کار ته خپل اصلی کار ویلى زه يې په اړه نوري خبرې نه کوم،
تاسو کولاي شئ چې همدا ترلاسه شوي ثبتوونه او سندونه وګوري.
ډېره زیاته مننه محبوب ولسمشره!

ولسمشر له ډېړې غوسې مېز په سوک ووهی، چېغه يې کړه:

ای خلکو!! تاسو ته بل پیغمبر نه راخي، خانونه په خپله سم کړي، له
څپلو شتمنيو څخه غلاوې مه کوي، تاسو د ټول ملت وينه زبيښې، دا
يوazi زما او د دې څو چارواکو حق نه دی، همدا ددې خاورې د هر
فرد او راتلونکي نسل حق هم دی.

مخ ته يې د او بو بوتل پروت و، يو غورپ يې تري و خبلي، احمدخان د
خبرو نوبت و غونبنت.

احمدخان هپواد ته د راتلونکو کیواووا اپوند چاري ترتیبولي، ولسمشر
غونبنتل چې په هپواد کې له اصلاحاتو، امنیت او ټولنیز نظم خخه
وروسته؛ د مهاجرو د راستنېدو او د هغوي د ژوند په باب هم يو خه
واوري.

احمد خان ساه واخیسته و روسته، يې خبرې پیل کړي:
زه ډېر خوشحاله يم چې په او سط ډول د ورځي له لسو خخه تر ډېر شو
کورنيو پوري زموږ مهاجر ورونيه هپواد ته را کډه کېږي، موب د دوى
دراتګ په موخه په هپواد کې د دوى د خوبنې په څای کې د ژوند
کولو زمينه مساعده و، د کور او کاروبار غم يې خورو، دوى په هپواد
کې ستاسو له راتګ وروسته د حالاتو د سمون په خاطر نور نه
غواوري تر پردي قانون لاندې ژوند وکري، دوى ټول زموږ له ګاوندي
هپواد خخه د باپر او تورخم پر لاري را او پري او د هپواد پر مقدسه
خاوره قدم بردې.

موب نوره هم هخه کوو، خود دوى بنه تصوير ورلاندي کرو او تول
مهاجرین هپواد ته راستانه کرو، په همدي برخه کې ستاسو له مستقيم
واک راکولو او باور خخه د زړه له تله مننه کوم، محبوب ولسمشره!

ولسمشر لې سره وغورېدی، خواشيني يې کمه شوه، خبرې يې
واوريدي د خېل واک شتون يې موثر وګنۍ، ملامت هم نه وو خکه
چې له یو قوي هود، ژمن تيم او بنو پلانونو سره راغلى وو، موخه يې
خدمت و.

نوبت اکبر خان ته ورغى او هغه هم په سپينو پانيو ليکل شوي متن،
ستړگو ته ونيو او خبرې يې پيل کړې:

په هپواد کې د بربننا له فعاليدو سره سم صنعت پرمختګ کړي؛ د
بېلاپلو توکو فايریکې فعاله شوې، زييات شمېر افغانانو ته د کار
زمينه مساعده شوې، د خويندو بېکاري مخ پر ختمېدو ده، ملي او
نريوالو سوداګرو خپلو تجارتی چارو ته پرمختګ ورکړي، دوى له
ټولنيز نظم او بنه امنيت خخه په استفادې خپله سوداګري پراخه کړې
ده؛ صادراتي برخه د هپواد پر پيسو درېږي، پر وارداتو منظمې ماليې
بنه تاثير کړي، که چيري په خپل وخت ورسه د فساد مخنيوي هم

وشي؛ موب به له اقتصادي پلوه هپوا د ډېر ژر پر پښو ودروو، مننه
زمور گران ولسمشره!

همداسي مو مجلس ادامه درلوده، د ورخنيو چارو د راپورونو پر اساس
خلکو له قضایه قوي خخه سرتکوی؛ خود امنیت، ټولنیز نظم، ټولنیزی
برابري، د قانون تطبيق، د کار زمينه، د برپښنا داييمې سميدل، د
ښوونکو د معاشاتو لوړول، ښوونکو ته د کور لپاره د ځمکو د وېش
لپي، د مدرسو جوړول، د چارواکو ترمنځ د یو بل منل، د سیاسونو
اصلاح او خپلي لاري ته سیده کول، د ښوونځيو، مدرسو برخې
مسلکي کسانو ته سپارل او د نشهيانو درمنه او ورته نور اصلاحات
د دوى زړونه ګټلي وو او له يادو اصلاحاتو خخه یې ملاتړ کاوو.

ماخوستن ناوخته مو مجلس ختم شو، تر ډېره د هيلو مره خراغونه
لګيدلي وو، ستونزې هم موجودې وي، خود ټلونو مرداري په یوه کال
له منځه نه څي؛ څيني انسانان يا له یوې مخې له منځه ولاړ شي او يا
اصلاح شي، خود ده هغه نيمګړي فکر، د شتمنى، د ډېربنست تلوسه او
نورې بې څایه کړنې سمې شي.

يو کس راغنى، د چوپى خورلو لپاره يې راته وويل، ما هم ولسمىش ته
غوب ورنبردى كې او ورتە و مې ويل چې د چوپى وخت دى! ولسمىش
په شوندو كې راته وخذل په تىيت غې يې راته و ويل: هلکه ڈېر
نسپرسىت يې، درجە چې دغە هيلىخ دى نېمىگەپى پاتە نه شي. ولا رو
تولو چوپى يو ئاي و خورە، ولسمىش لە تولو هفو ھوانانو خخە چې
خپلې چارې يې په بريالى توگە ترسىرە كېپى وي، خانگىپى مننە و كېر،
وعده يې و كېر چې ھە زما ولس غواپى او د دوى د بىپى راتلونكې
سبب كېپى، هفە به ڈېر ژر ترسىرە كرم. تول رخصت شوو، يوازى زە او
ولسمىش پاتە شوو.

يوه شبېه وروستە ولسمىش ته زنگ راغنى، ولسمىش نېغ ما تە وكتل
او زە يې هم د كتلۇ پە دليل پوه شم چې باید يوازى يې پېپىدم؛ تر خو د
ستېپى ورخى پاي پە يو خو خوبو خبرو او خندا سره و كرى.

خپلې كوتىپى تە راگلم، د چايو ڈە كە پىالە د مېز اپىنىپى وە، ستېپى و م د
شنو چايو خېلى كە خە هم غوبىنىپى نه دى؛ خو تر دى هم پە كمە نه دى.
تىيلفون مې را و كېبن مېرىمنىپى تە مې زنگ ووهى، ئەكە چې دوى بە لە
اپتىيا پرتە ما تە زنگ نه وھى او زنگ بە زە خېلە ورتە وھم. پە دى چې
زما مصروفىت يوازى ماتە معلوم و، دوى هفومە نه شو درك كولاى.

تر جوړ پخیر وروسته مو بنه مجلس وکړ، له خپل زوی سره مې هم
خبرې وشوي، د ماشومانو خبرې وي، تر خبرو يې خندا ډېره وي، خدای
پاماني مو وکړه او اړیکه مې پري کړه.

شپې او ورځې تيرې شوي، تر خو ورڅو وروسته د چارو د ترتیب او
مهالوېش له مخي ولسمشر د ولايتو奴 له قومي مشرانو، علمای
کرامو، خوانانو، سیاسونو او چارواکو سره کتل؛ د دوی ستونزې او
وراندیزونه به يې اور بدله، تر پخوا ټول ډېر اصولي شوي وو، پر وخت
راتګ، نظم، د موضوعاتو تسلسل، پر اړینو موضوعاتو بحث او ورته
نورو مسایلو سره يې پوره بلدتیا پیدا کړي وه. په نبارونو کې حالات
عادی و، هر څه مو په ډېره منظمه بنه او د ولس له رضایت سره سم
ترسره کول. د قومونو ترمنځ یووالی راغلی و، هر قبیلې ته د خپل
نفووس په اندازه په حکومتي چارو کې ونده ورکړل شوي وه، ټولو پر
خپل ورکړي حق بسنې کړي وه او په خوشحالی يې خپلې چارې ترسره
کولي.

هغه پینې چې د هېواد برخليک بدل کړ!

هر خه منظم روان و، هغه چارواکي چې له تير حکومت خخه پر خپلو
دندو وو، ڏپرو یې خپل مسؤوليونه په نوي بنه ترسره کول، خو د
چا چې به خپل مسلک تر خپل حیثیت لوړ و یا به یې کار کوي یا
تیبنته؛ ځکه دوى د پيسو یا انډیوالی په زور راغلي وو، سهار به پر
لس بجې له خپل طبیعت سره سم دفتر ته تلو چې له بدہ مرغه په نوي
سيستيم کې دا ډول کار او دا ډول کس د هيچا په کار نه وو. زموږ خو
بېخي نه و پکار او د کار کولو خو بېچاره گانو هیڅ ورتیا نه لرله.

يوه ورڅ د اطلاعاتو او ګلتور د وزیر استعمالیک زما تر د دفتری مېز
پر سر پروت، پوه شوم چې کلډې یې تړلې دي، موږ هم ورته د پاته
کیدو لپاره هیڅ دليل نه درلود او نه مو د مکار خپگان په موخته
اوښکې تویولاۍ شوای. استعمالیک مې له ولسمشر سره شريک کړ،
هغه ې په دې چې ورسره اړیکه ونیسې، پوه شو چې د کار هيله نه
لري، سم د لاسه یې پر پانه خپل قلم کش کړ او لاسلیک یې وکړ. هغه
د نورو په خير دده د پلويانو فکر هم ونه کړ او نه یې وویل چې یو بل
څای به یې په دنده و ګومارم. ورسره سم یې همدا پانه له خپل یوه لند
پیغام سره چې پکې لیکلې یې وو:

که چېږي د رته د کار کولو چانس پیدا شو، کار وکړئ او که په دې پوه
 شوئ چې کار نه شو کولای بیا هغه خای نورو ته پرېږدئ او دا جرئت
 وکړئ؛ تر خود خدمت نه کولو په نشه کې خیانت ونه کړئ. دا دواړه
 بې سره یو خای کړل او د مطبوعاتو دفتر ته یې د خپرېدو لپاره
 وسپارل. ولسمشر د دې وزارت لپاره یو بل کس هم انتخاب کړ او د
 نوي وزیر په اړه یې هم هېډو دالو ته اعلان وکړ. ژمنه یې وکړه چې هر
 هغه کس، هغه که چارواکۍ وي یا یو عادي مامور باید خپل
 مسوولیتونه په بنه ډول ترسره کړي؛ کنه یو بل وړ کس ته دې خپل
 خای پرېږدي. مګر هغه کسان چې یوازې یې چوکۍ نیولې وي، ډېر ژر
 به یې موږ له خپلو چوکیو خخه لري کړو.

په دا بله ورڅ سهار یې نوي وزیر اړگ ته را وغونېستي، تر مقدماتې
 خبرو وروسته یې سم دستي ورته وویل؛ زه کار غواړم، تشریفات نه.
 تاسو به په خپلو ټولو فعالیتونو کې اول درجه خای د ټول هېډو د
 تاریخي اباداتو راټولولو، د تاریخي ځایونو رغولو او د ملي
 شخصیتونو په نوم د ځایونو نومولو ته ورکوئ. په دویمه درجه کې د
 هېډو د اقوامو ترمنځ د یو کلتور او یو فرهنگ تر نامه لاندې
 پرګرامونه ترتیب کړئ چې د شمال او جنوب، لویدیع او ختیع ټول

افغانان د یو او بل په دودونو، کلتورونو او دودیزو ارزښتونو بلد و اوسي. زه به د نورو لارښونو لپاره ستاسو سره په دويمه لیدنه کې خبرې وکړم. اوس تاسو د خدمت لپاره پوره وخت لرئ، ولاړ سه او خان ثابت که. مننه نېټي چاري.

د هېواد تول هغه خلک چې پر دندو و، رسمي بنې یې درلوده، هېڅوک سرپرست نه و؛ خکه چې د سرپرستي بست بد خاصیت دادی چې هغه کس دا خای د خان نه گني، خکه خومره چې یې توان وي فساد کوي، خو که یو کس په رسمي ډول د هر واړه یا لوی مسلک لپاره غوره کړل شي هغه دا خای د خان گني، بیا هېڅکله خپل خای نه چېلوي.

تر دې وروسته په ادارې چارو او ستيراتيزېکو پلانونو کې د پام وړ بدلونونه رامنځ ته شوه. زموږ هېوادوال له مخکنۍو سختو سلسله یې مراتبو خخه اوس بې غمه و، کارونه یې په ډېره هوسا او شفاف ډول خلاصېدل. موږ دا هر څه جدي تعقیبول، په حقیقت کې د ولس رضایت زموږ د موجودیت لامل و.

ترور، چريکيات، چاودنې او لوی پلان شوي بریدونه تر پخوا ډېر کم سوي و. نظاميان اوس د چارواکو سياسي بالښتان نه وو چې هر یوه

به د خپل طبیعت پر اساس کله تر سر او کله تر خنگلې لاندې کول.
اوسم هغوي يوازي يو هدف درلود، هباد او د هباد پر وړاندې هره بې
نظمي، ناقانوني کړنې او سرکښي، ورته د دېمن مثال درلود او له
منځه بې وړل.

په دې وختونو کې يوه ورڅ د هباد په پلازمېنه کې يوه لویه چاودنه
وشو چې پکې زيات شمېر هپوادوال په شهادت ورسېدل او ګن
شمېر يې تېيان شول. کله چې د چاودنې خبر تر ما را ورسېدل، په
منډه ولسمشر ته ورغلم، خوله مې د هغه غور ته ورنډې کړه، له
چاودنې مې خبر کړ، هغه راوت او نېډې يو بل اطاق ته ولاړو. هلته د
تلويزون پر پرده، د ننني برید ژوندي نشرات خپرېدل. د چا لاس پري
شوي، د چا د لاس ګوتې نه وي، د چا غږګې پښې نه وي او ځينې بيا
په سرو وينو کې پورته غورڅېدل. د شهیدانو ټوټې، ټوټې او نيم
جسدونه د سړک پر منځ پراته ول. په ليډلو بې خداسته ما او ولسمشر
ډېر د خجالتی احساس وکړ، تاسو به فکر کوي چې يوازي زما لپاره
بده خبره وه، په حقیقت کې ولسمشر تر ما زيات د دا ډول حالت له
ليدو خخه د خجالت احساس کوي؛ ځکه هغه په حقیقت کې له خپل

ملت سره يو نېډي او تېينګه اړیکه لرله چې هغه د دین، هېواد، خاورې او وینې اړیکه وه.

ولسمشر امر وکړ چې د ملي امنیت ریيس، کورنیو چارو وزیر او دفاع وزیر ته زنگ ووهه او عاجل بې همداړته له راتګ خخه خبر کړه. د ملي امنیت ریيس ته ووايه چې یوازې ته خپل خانګړې کاري ډله هم درسره راوله. د هغه د انتظار لپاره مو چې هر خومره شبې شمارلې خو نه بې اړیکه تېينګه ده او نه پر مور دا بد وضعیت تیرېدی. مور هر ډول مسایل د اوس لپاره ودرول. که خه هم د بهرنیانو زنګونه او پوښتنې هم وي، خو اوس مهال زموږ سره یوازې د دېښمن پېژندل او د بدلاخیستلو په فکر کې وو. د ولسمشر له ډېرو جدي حرکاتو خخه و وېرېدم چې هسي نه کومه بله بدہ پېښه رامنځ ته شي، د فکر بدلو لو لپاره به مو ستړګې د تلویزیون پردي ته ور واړولې هلته لا همهاغه حالت و. خینې میندو به د خپلو اوولادونو د پیداکولو په تلاش کې پر ټولو جسدو گردې راګرځیدې؛ خینې به بیا خپل د زړه ټوټې ترلاسه کړې وي، هغوي به یې له دې دوزخې حالت خخه دباندي لېږل. د خینو ماشومانو ژړاوو او کوکو خو له انسان خخه لار ورکوله، ما به هڅه کوله خو ولسمشر ته لې قناعت ورکړم؛ خو هغه په بې صبری د ملي

امنيت د مسؤول استخباراتي معلوماتو ته منتظر و. خو دا په ډاګه کپري چې دا بريد چا؟ د خه لپاره؟ او ولې تر سره کپري دي؟ ما ته له کوره زنگ راغلي، او کې مې کريوازې مې دومره ورته وویل چې موبه بنه يو بيا حال سره نيسو، تليفون مې کاټ کړ. ولسمشر ته زما دې خبرې لکه چې هېڅ خوند ورنه کړ، دې بدې راته وکتل ويي ويل:

"موبه ته خير دي"، له دې خبرې دې هدف خه دي؟ که دې هدف زه او ته يو؛ زه خو هېڅ نه يم بنه او که دې هدف ځان وي نو يوازې به دې ورته د ځان په اړه ويل زمانه. زموږ غم زموږ د ځان نه دي، زموږ غم او درد د ملت له غم او درد سره نېغه اړیکه لري. دا چې ملت په تکلیف وي زه هېڅکله ځان ډاډمن او بنه نه احساسو.

خبرې يې بس کپري، زه يې هم ڈېر و شرمولم. د هغه خبرې پر خای وي، ما باید داسي هیڅ نه واي ویلی، په همدي وخت کې د مسؤولينو د را رسپدو په اړه خبر راکړل شو، ما ورته هدایت وکړ چې خاص ئاي ته يې رهنمايي کړئ. موبه تر دوي مخکې هلتنه ورسپدو، دا د ځمکې په تل کې د مهمو مسایلو لپاره ځانګړې خونه وه. دغه ئاي ته له ولسمشر، کورنيو چارو وزیر، ملي دفاع وزیر او د ملي امنيت له ریس پرته بل هېڅوک نه شوای دنه کېداي. دلتنه يوازې د همدي

اشخاصو ترمنج د ولسمشر په مشری هغه پلانونه جورپدل کوم چې د هپواد د حیثیت، عزت او په بھرنیو هپوادونو کې د عملیاتو هدف وي. دا چې ولسمشر ته زه ڈېر نبدي وم او ڈېرې چارې بايد زه وختارم یا یې په اړه راپور چمتو کړم؛ نو زه یې هم له ئاخان سره بوتلم. موږ پر خپلو ځایو ناست وو، چې په یوه دقیقه کې یوازې درې تنه مسؤولین را ننوتل.

تر دې وخته لا هم د پیښې مسؤولیت چا نه و منلى، په اصل کې د دوى مسؤولیت منلو او نه منلو موږ ته کوم توپیر نه درلود؛ ځکه زما هغه ورئ سترګو ته ودرپدې په کومه ورئ چې د ملي امنیت لوی ریسیس ته دندہ سپارل کېده. له بېلاپللو اړخونو ورباندې خبرې وشوي پت معلومات هم دقیقه پر دقیقه رارسېدل موږ هغه څېل. بمي برید په داسې ځای کې رامنځته شوی وو چې هلته د هند هپواد سفارت نبدي و. دا د گاونډي او زبر څواکو هپوادونو تاریخي کار پاته شوی و چې دوى به خپل دېمنان هم زموږ په هپواد کې ويرول.

تر ټولو پلتینو وروسته دا بسکاره شوه چې په دې برید کې د پاکستان د سفارت لاس و، خو پر دې مهال د دې سفارت خڅه زموږ د ولسي

جرگی له خینو غرو سره هم اړیکه نیول شوې وه، دوی هڅه کوله چې

نورو ته دا وښیې څه چې دوی غواړي هغه به ترسره کېږي.

د ډچ اخیستلو لپاره یو پت پلان جوړ شو چې پلان ته (د سپې زوی

ترې جورکه) نوم ورکول شو او د ولسمشر له لوري ورته وویل شوه

چې په دوہ ساعت کې یې خواب غواړم.

نور دا مسله پای ته ورسیده دا چې د ولسمشر له راتګ وروسته په

لومړۍ څل یوه غټه بمی چاودنه رامنځ ته شوې وه؛ اړتیا وه چې له

رسنيو سره مخامنځ خبرې وکړو. ولسمشر باید خپل ملت ته ډاډ ورکړي

خو ولسمشر تر دوہ ساعتونو پورې هر څه و څندول، خو چې غچ یې نه

وی اخیستی هغه تر هغه هېڅ هم نه اوري نه یې منی او نه یې ترسره

کوي.

وخت نه تیرپده څکه دا د طبیعت اصل دی چې نښه وختونه ډېر ژر

تیرپرېي، ولې بد وخت هېڅ نه تیرپرېي. هر ډول چې و، دوہ ساعتونه

وروسته د رسنيو سر تکي (په پاکستان کې په پرلپسې ډول درې بمی

چاودنې ترسره شوې، دا په داسي حال کې ترسره وشوې، چې لا هم په

افغانستان کې د یو بمی برید لوګي په اسمان خانه کې بنسکارېدل).

د راپور پر اساس په پاکستان کې هغه عملیات چې (د سپری زوی ترې جوړ که) تر نامه لاندې را پیل شوي و، بریالي ترسره شوه. په پاکستان کې دا بریدونه د هند، امریکا او انگلستان له سفارتونو سره او د لوړۍ وزیر له کور سره شوي وو چې تر تلفاتو یې هلتہ عمومي ذهنیت او نړیوال باور ډیر زیانمن کړي و.

تر دې وروسته ولسمشر خبری کنفرانس ته اماده شو او موبه له خپل ټول ټیم سره یو خای د رسنیو په مخکې و دریدو چې ولسمشر خپله وینا په ډېرو ټکو کې داسې وکړه:

تولو هېوادوالو ته اسلام علیکم ورحمه و برکاته وراندې کوم.

زه د هېواد په زړه کې د ننۍ بمی چاودنې په اړه ټولو شهیدانو ته له الله^(ج) خخه جنت الفردوس غواړم او ټولو تپیانو ته بشپړه روغتیا او د دوی کورنیو ته د زړه صیر غواړم. زه له ټول ملتہ بښنه غواړم چې زما له راتګه وروسته د لوړۍ خل لپاره داسې یو غټه چاودنه رامنځ ته کېږي. د دې عاملونو ته به سزا ورکړل شي او تاسو ته ډاډ درکوم چې موبه به نور هم تر دې زیات د خپل ملت د امنیت لپاره اپین گامونه واخلو. له تاسو ټولو هیله لرم چې د تیر په خیر د خپلو ملي، امنیتی او

دفاغي خواکونو ترڅنګ و درېږئ. مور په ټوله نړۍ کې د نامنۍ پر
خلاف یوو، هر ئاخې چې بشريت وي هله دې امنيت وي، د دې نړۍ
هېڅ هېواد یا ډله دې هڅه نه کوي چې له ځانونو څخه خدايان جوړ
کړي او د اعزائیل^(۴) چارې مختنه یوسی. مور د دې نړۍ یوه برخه یوو،
که مور په نامنۍ کې ژوند کوو، نړۍ دې هم دا واوري چې په لمبو
به یې تاسو سوڅېږي، ډېره زياته مننه.

ولسمشر لنډې خبرې وکړي، یو شي ته یې زما فکر شو هغه په خپلو
خبرو کې هېڅ د (په کلکو تکو یې غندم) الفاظ استعمال نه کړل. څکه
چې ولسمشر د عمل انسان و، بل د ملت لپاره دا یوه ډېره بې مانا او
زياته کارېدونکې کلیمه وه.

بیرته مو په کار پیل وکړ، خو په دې یوازې مور پوهېدو چې داسي یو
کار مو کړي، چې دا خو لسیزې تر چا نه و کړي او باوري و چې پایله
به یې مثبت وي.

ولسمشر د یو خانګري فرمان پر اساس د ټولو شهیدانو او تپیانو د
کورنيو لپاره نغدي مرسته ووېشله او د دوى د سرپرستانو لپاره یې
کاري زمينه برابره کړه.

ولسمشر د پیغام په واسطه د ملي امنیت د لوی ریسیس دا فعالیت ډېر
وستایه او هغه ته یې هر اړخیز ډاډ ورکړ.

یوه بده ورڅه وه چې خدای تیره کړه. مور پر نویو پلانونو کار کوي، خو
ورئې وروسته زه او ولسمشر یوازې سره ناست و چې ماته یې
وویل: د مالیې د وزیر د فساد دوسیه او د لویې خارنوالي د ریسیس
اړوند اسناد پشپې شوی دي. یو ځانګړۍ فرمان اماده که ورسره سم د
دوی ټول جرمونه او شواهد یو خای کړه، د دوی ټوله شتمني بنده کړئ،
له خپل هېواد سره د ترسره شوی خیانت په جرم د دوی تابیعت هم ترې
اخیستل کېږي او جلا وطنه کېږي به.

ما همداسي یو فرمان عاجل جوړ کړ چې ولسمشر لاسلیک کړ، دا
فرمان مې د رسنیو مرکز ته ولېږي، چې ورسره سم په هېواد کې غوغا
جوړه شو، لوی اکثریت هېوادپالو د دې پرېکړې هرکلی ووايو؛ مگر یو
کوچني ړاندہ اکثریت یې د خپلو ګټو په خاطر مخالفت وکړ. په اصل
کې اوس د دوی هېڅ ټول مخالفت د ولسمشر پریکړه نه شوای
بدلولای. دا اوس یو دود و زموږ د هېوادوالو چې د ډلو ډل بازيو پر
اساس به یې په تیرو وختونو کې یا په حاکم پرېکړه بدله کړه او یا به
یې د هغوی ډلي ته بل خای زیاته ونډه ورکړه.

او س د دې هر خه وخت تیرو، د لوبي خارنوالي او ماليي وزارت مسؤولین له دندو ليري شوه، پر خاي يې نوي کسان معرفي شوه. د لوبي خارنوالي دریاست لپاره يې شیخ صاحب چې د شريعه پر اساس به يې پربکړې کولې؛ یو مخلص انسان و، دا و ګومارل شو. تولو کارکونکو ته يې لوړ معاشات وټاکل شوه، تر خو د پربکړو صادرولو پر وخت د پیسو تر زور لاندې رانه شي. له دوى دواړو مفسدینو خخه يې تابیعت واخیستل شو او دواړه لوړ پورې چارواکې او س جلاوطنې ول. دوى نه په خپل او نه په بل هېواد کې له هیڅ ډول حقوقو خخه برخمن و. د دوى کورنیو ته هېڅ د مجرم په سترګه نه دې کتل شوي ئکه چې دا د الله(ج) امر هم دې، خو په دې فساد کې ورسه ګډ په تیته کچه چې هر خومره کسان وو ټول د خارنوالي په امر په لس کاله بند محکوم شول.

تر دې وروسته د ماليي وزارت د عوایدو نتيجه ورځ تر بلې مخ پر زیاتیدو وه. له سوداګرو سره يې بنه همغري درلوډه، پر ګمرکونو يې ډېر خار کوي، په محاکمو کې د خلکو ستونزو او جنجنالونو ته پر وخت رسیده گې کيده. دلته پر وخت ټولې ستونزې د اسلامي شريعه او حنفیي فقی پر اساس حل کيدلې چې په هېواد کې ورسه سم د ملت

او حکومت تر منځ د بې باوری فضا نوره هم پر ختمیدو ووه. پر صادراتو لې ماليه او پر وارداتو زياتې ماليې په هېواد کې خلک د خپلو توکو استعمال ته او کړل. د صنعت کارونه ورڅه تر بلې پر بنه کيدو و، پر عصری توکو هغه چې یوازې به مالداره خلکو استعمالول ماليه لې لوړه وه، بهرنې توکو ډېر لې بازار درلود. په ملي عوایدو کې بې مثاله زياتوالی د دې سبب شو چې ورسه سم د پرمختیابی چارو لپاره زیاته بودیجه هم تصویب شو. سړکونه، لویې لارې، د ریل پتلې، د برق پاڼې او نور اړین کارونه په ډېر لنډ وخت کې ترسره شول. زراعت پرمختګ وکړ، د بزگرانو توکو بنه بازار درلود. دوی اوس د خپلې ستپيا او خولو تویولو ثمره لیدله، هر خه تر پخوا بنه منظم شوي و، د ملت او حکومت تر منځ فاصله له منځ تللي وه، هغه ډلې چې پخوا به بې پر حکومت نیوکه کوله، نن نه مالومیدل څکه چې دوی دا زړه ته تیره کړې وه چې زموږ شورشونه، بغارې او په واک کې ونډه ولسمشر ته هېڅ مانا نه لري؛ تول له موږ سره یو څای شوي وو. کله کله که به بې نیکه مشوره راکړه؛ بنه تر بنه، کنه بد قدم به بې ضرور بې تابیعته او بې حقه کوي، دا دوی منلي ووه.

په پاکستان کې تر ناماںني او گډوډيو وروسته هپواد ته د کډوالو شمېر ورځ تر بلې ډېرېدی. د دوى لپاره اوس تر ټولو ناماںنه خای پاکستان و، نه افغانستان. موږ يې د راتګ لپاره ډېر زړه بنې و چې هپوادوال خپل وطن ته رائحي او د راتګ لپاره مو د یوې لوېي او بنې پاليسې له مخې کور، دنده او ځمکه ورکول.

دا ورځې تيرې شوي، حالات عادي شو، د ولسمشر ليدنو، خانګرو فرمانونو او ټولنیزو چارو منظم دوام درلود. زه او ولسمشر به ډېر وخت سره یو خای وو، مګر ما هېڅکله د ولسمشر اوولادونه په اړګ کې نه ولیدل، هر خومره هڅه به مې وکړه کله کله به يې بېخني پر زېپیدو شکمن شوم، ځکه دا زموږ د هپوادوالو عادت دی چې پر کوم خای حاکميټ تر لاسه کړي له خپل خان سره د خپلې کورنۍ د ماشومانو واکمنې هم پر نورو چلوې، هغوي ته بنې دندې او امتيازات ورکوي. مګر د ولسمشر مېرمن او اوولادونه ما هېڅ ونه ليدل، کله به مې له خان سره وویل چې شايد لکه د پخوانیو مشرانو غوندي به يې کوم بل هپواد ته يې لېږلي وي.

یوه ورځ د مازیګر تر لمانځه وروسته نرم باران پیل شو، ما او ولسمشر د اړګ دنه د شنو چمنونو تر منځ په واره پیادرو کې قدم

واهه، د باران خاځکي به د چمن پر نازکو وښو ورغپدی؛ خلا به يې د
لمر وړانګو ته له ورایه بنکارېده. دغسې طبیعي خود ماحول به
ذهبی ارامي او عصبي هوسيابي رامتحته کوله، خو چې باران لپ تيز
شو، ئنبي راغلو او خپل اطاق دنه شوو. د هېنداري مخ ته پر چوکيو
کېناستلو چې دلته د بل چا د راتگ اجازه نه وه. ولسمشر سگريت بل
کې، فکر مې وکړ، چې باران هم لکه چې د ولسمشر مينه د هغه ستړګو
ته راوسته، مړ دود به يې تر خوله را ووتی، موږ دواړه چُپ وو، هڅه
مې وکړه چې دا خاموشی ماته کرم؛ نو مې پوښتنه تري وکړه:

ریيس صیب ستاسو اولادونه می هېڅ و نه لیدل، دوى چېرته دي؟

ولسمشر: هغوي په خپل کور کې دي.

- هلته تول وخت خه کوي؟ ولې دوى د دباندي وتلو اجازه نه لري؟ ولې
يې دلته نه راولئ؟

- هغوي دلته هېڅ حق نه لري، دا د دوى د پلار شتمني نه ده، زه يې
يوازې سمبالونکي يم، خاوند يې نه يم چې زه يې په خپلوا اولادونو،
مېرمن او خپلوا نو ووېشم، دا به موږ راتلونکي نسل ته به جوړو،
پالنه به يې کوو، هغوي ته به يو جور هېواد او به مفکوره پرېږدو. که

نن زما او لادونه يا د کورنى غري راشي هغوي به ډېر ژرد واک او
څواک مينه پيداکپري، بيا به موږ تيرو وختونو ته ولاړ شوو چې زوي
به پلار، پلار به زوي يا ورور له ورور خخه د واک لپاره ستړگې
ایستله. د خپلو او لادونو لپاره مې یو بنه تکړه استاد ګومارلي؛ د
ورځې د درس ترڅنګ هلته خپلې لوښې هم کوي، هغوي ډېر خوشحاله
دي، یوه ورځ به ورشو له نبدي به یې ووينو.

شپې او ورځې تيريدې، حالات عادي لور ته روان و، زموږ هېوادوالو
د امن او مينې په فضا کې ژوند درلود، خو موږ لا هم خپل مسووليت
مکمل نه ګنني.

ولسمشر د یو فرمان له مخې دوي پرېکپري وکړې چې ما یې له مقدمې
پرته نور ټول فرمان دلته راخېستۍ دی:

په افغانستان کې د ټولو ملي او سيمه يزې، چاپې، ويډيوسي، تولنيزو
شبکو او راډيوسي رسنيو مسووليینو ته سر له ننه د همدي فرمان پر
اساس د خپل فعالیت په ترسره کولو کې د هېواد د ملي مصلحت په پام
کې نیولو، د قانون د اصولو د تطبيقولو او ټولنيز نظم ساتلو ترڅنګ د
حاکم حکومت په وړاندې له هر ډول بې بنسته، بې اجازې او شخصي

حریم ماتولو خخه ډډه وکړي. موبه به ستاسو هر ډول حقوقو ته په درنه سترګه وګورو؛ هغه وخت چې تاسو دې هېواد او ملي یووالی ته په درنه سترګه وګوري. هڅه مه کوئ چې د ګوندونو، چارواکو او نورو ډلو تر فشار لاندې راشئ او عقدوي مسایلو ته لمن ووهئ. تاسو چې هر خه خپروئ په پوره پام سره باید د هېواد له هېڅ قانون، هېڅ دود او ګلتور سره په تکر کې نه وي. تاسو تول باید په خپلو خپرونو کې په مطلق ډول مثبت بدلون راوبری؛ د پرديو ګلتورونو لپاره په خپلو پروګرامونو سره مو هغوي ته تبلیغ نور ودوری او اجازه نه لري چې هر هغه کړنہ ترسره کړئ چې ورڅه بې حیایي، پردي ګلتور او فساد زېږي؛ مننه.

د ټولو امنیتی، دفاعی او قضایي مرکزونو او ټولو چارواکو ته خبر ورکول کېږي چې تر خلرو پشتو ساعتونو وروسته به ستاسو له ټولو مرکزونو، کورونو، دفترونو او کارځایونو خخه د یو ځانګړې ډلي په واسطه امنیتی موانع ټولې شي. هغه که لویه خارنوالي وي، که حوزه یا قومنداني وي او که د چارواکي کور وي، موبه ته توپیر نه کوي چې تر کومې کچې چارواکي دی. زموږ کار له امنیتی موانعو سره دی چې عمومي لارې، لوی سړکونه او د بنیار نښکلا یې له منځه وړې؛

په بشپړ ډول به تولي شې. تاسو ارتیا لرئ چې له خپل ملت سره په نښه چلنډ کړلو خپل خانونه وساتی، هڅه مه کوي چې پر خپل ملت تر ظلم وروسته به تر امنیتی موانعو شاته پتې شئ. موبه به هغه وخت خوندي او ډادمن یوو چې زموږ خلک او ولس په امن کې وي. په درنښت.

د دې فرمان تر صادرولو وروسته لا یو لې برخه د جاهلانو چې اوس یې هم د چارواکو تر سایه لاندې ژوند کوي، دوى د چارواکو په لارښوونه د ولسمشر د دې فرمان ډېر مخالفت وکړ، دوى دا یو دیکتاتورانه فرمان وګني. په خبره یې چې اوس هم امنیت نشته او د نامنی ویره ده، حال داسي چې د امنیت د ګډوډولو او جنایي پیښې تولي، دوى خپله کولي. دوى په نامنی کې گټه لپده. دوى وو چې ظلم به یې کاوه او د نن هر مظلوم به سباته د دوى له امله ظالم جوړ شو او په هر چا به یې خولې لګولي. خو ولسمشر پوهېدہ چې لوستی او پوه ملت به یې خواب ورکوي چې یو ساعت پر تیرېدو و، دې پربکړې په میلونونو پلویان ولل او پوره هرکلی یې وکړ. د دې چارواکو او امنیت په ساتنه کې یې خپل تعهد وړاندې کړ، چې وخت پر پوره کیدو شو د امنیتی موانعو د ليرې کیدو لپې هم ورسه شروع شوه چې په ډېر لنډ وخت کې دا چاره په بشپړ ډول سره د هېواد به ټولو برخو کې تطبيق شوه. ولسي خلکو د

دې پېڭىرى دېر تود هركلى و كې. هغوى خپلو چارو ته د رسپدو په لاره
كې له هر ډول خنډ او خنډ خخه اوس په امن كې و، همدارنگه ورسه
د بنار بنکلا هم مخ په پر دېرېدو وه.

د هېواد ټول پوچ تقریباً پنځه لکه ته رسیده چې دا ټول مسلکي روزل
شوي، د هېواد په جغرافیه خبر، د دېمن په پېژندلو بلد، له هر ډول نشي
څخه خلاص وو. دوي د خپلو تجهیزاتو ساتنه لکه د خپل کور داسې
کوله، دوي په هېڅ سیاسي ډلي يا قوم پوري نه و تړلي، منظم لباس،
ښې وسلې او لوړ معاشات دې لامل شوي و چې د ولسمشر هر امر
ته به يې په ثانيو كې د عمل بنه ورکوله. هېڅ چارواکي ته يې د ملي
مسایلو د مخالفت يا جاسوسی کولو پر وخت انتظار نه کاوه، د هر
ظام پر وړاندې به لکه غر داسې ولاړو. د هېواد ټوله جغرافیه يې تر
کنتیول لاندې وه، تر ټولو بنه لا دا وه چې د هر قوم دود او کلتور پکې
ساتل سوی او

د دوي پر روزنه لا هم کار روان و. استخباراتي مسوولينو اوس د
ټولې اسيما په کچه استخباراتي کې، ترلاسه کېږي وي، دوي د دې
ټولې سيمې خارنه کوله. موږ اوس تر ګاونډيو هېوادونو خو قدمه
وراندې روان وو، تر ټولو بنه خبره دا وه چې ټول هېوادوال پر دندو

بوخت وو. د بشاروالانو خو سم دم له يو بل سره د خپلو سیمو په
 نبایست کې سیالی وي؛ گته يې دا وه چې د يو منظم او نبایسته
 چاپیرال خاوندان شوي وو. د بهرنیو سیلانیانو په راتگ کې هم د پام
 ور پرمختگ شوي و، مطلب د ولس خوبنې، مو خپله بللي وه؛ بس
 خلاص!

د ولسمشر حینې خانګري کارونه لا پاتې و، خو له خپل ملت سره کړي
 وعدې پوره کړي. يوه ورځ مو د سفارتونو له مسوولینو سره د لیدنې
 په موخه خبر ولپړه. سهار نهه بجې وي چې مور لکه د پخوا په خير په
 خپلو لوړنیو چارو بوخت و، د غونډې پیل ته وخت نبردي کيده، ما او
 ولسمشر يو د بل تر خنگ روان وو، په اړګ کې دنه اوس د پخوا په
 خير د بې خایه موټرونونو رش و کش نه و. ساتونکي کم شوي وو، د
 هپواد درې رنګه بېرغ د اړګ پر عمومي دروازه لور رپیدي چې له هر
 ترب سره يې د هپواد د بنمنانو زړونه چاودېدل.

سفیران اړګ ته را ورسیدل، تشریفاتي مراسيم مو لکه د نوري دنيا
 غونډې بېخې عالي برابر کړي و. وروسته هغه ترتیب شوي تالار ته
 ولاړوو چې دوى به له ولسمشر سره لیدنې پکې کوله. هر سفیر پر خپله

خانگړي خوکۍ کېناست. ولسمشر د دوى پر وړاندې د مېز يوه سر ته پر يوه رنګينه خوکۍ کېناستي او غونډه پیل شوه.

سفيرانو پر خپل وار د ولسمشر له روانو فعالیتونو خوبني و بنودله او په دې لار کې یې د خپلو هېوادونو په استازیتوب د همکاري ټېږي وټکوي. د دوى تر خبرو وروسته ولسمشر خپلې خبرې پیل کړې چې تر مقدمې او د یو بل سره د همکاري تر خبرو وروسته یې د دوى په هېوادونو کې د افغانانو د حقوقو د خونديتوب په اړه هم خبرې وکړي. له دوى یې و غونبتل چې تاسو باید مور ته د تکنالوژي د سمباليدو سکالرшиپونه راکړئ او تر خنګ یې یو شمېر ځوانانو ته د لوړو زده کړو په برخه کې یوازې په طبی او انجینيري خانګه کې د زده کړو زمينه برابره کړئ. غواړم چې ستاسو خڅه د هر يوه هېواد هر کس چې راخېي نو زموږ ټول اصول به مني. راتګ به یې قانوني وي او ټول هغه مراحل به ترسره کوي کوم چې یې ستاسو هېواد ته پر در تګ زموږ هېوادوال ترسره کوي. یې له پاسپورته او ویزې هر راتلونکي بهرنې کس زموږ په سترګو کې یو دېمن دی؛ بس خلاص. د سوداګري په برخه کې مور تاسو ته له خپله اړخه تر وروستي حده د توکو په قيمتونو او د لېبد په بروسه کې هوسياسي رامنځته کوو؛ تاسو زموږ د

تجاري توکو او وطنی تولید د لېرد لپاره په خپلو هپوادونو کې لاري
 چاري اسانه او ساده کړئ، خو زموږ وطنی تولید ته په نړيوال بازار
 کې بازارموندنه وشي. تاسو نه شئ کولای چې بې له سفارتونو چې
 هلته به هم يوازې ملي سوداګر او پانګهوال درخې؛ نور هېچاته د
 درتگ اجازه ور نه کړئ. په سفارتونو کې له هېڅ سیاسي فعال، مدنۍ
 فعال، درسنيو له استازيو او چارواکو سره تاسو نه شئ ليدلاي؛ ځکه
 چې ستاسو له دوي سره هېڅ کار نشته. زه نه غواړم چې له دې مسلې
 خڅه بیا خبر سم چې پلانکۍ چارواکۍ، سیاستمدار، فعال او یا د
 رسنيو کوم استازی له تاسو سره د یوه هپواد په سفارت کې ووینم، زه
 به هغوي بیا د خپل هپواد د جاسوس په تور جلا وطنه کړم. تاسو دلته
 باید يوازې له موب سره د هر ډول چارو، ستونزو، وړاندیزونو، غوبښتو
 او لاسته راوړنو اړوند خبرې وکړئ نه، له افراډو سره. زه به نور اجازه
 ور نه کړم چې هر هپواد دلته پر پرمختيابي برخه مصارف کوي باید هر
 څه د حکومت ماليې وزارت ته وسپاري؛ هغه به یې اړتیا او وړتیا ته
 په کتو سره خپلو ملي شرکتونو ته سپاري او خارنه به یې په ګډه کړو.
 موب له دې خڅه کلونه زيان ليدلی، هر ډول بهرنۍ مرستې یا
 پرمختيابي پروژې چې ترسره شوې، يوازې بنې یې پاتې هېڅ کيفيت

بې موب ته نه دی پاته شوی. د خپل ملت او هپواد له اړخه زه تاسو ته
د هر ډول همکاري لاس درکوم، هيله لرم چې موب او تاسو په ګډه د
خپلو هپوادونو نپیوال حیثیت وساتو او د ډیو بل سره بنه همکاري
ولرو، مننه.

غونډه همدله ته پای ته ورسیده، د ځینو سفیرانو شونډې را ځریدلې
وې، موب پوهيدو چې ولې او پرڅه؟ د غرمې د ډوډې وخت وو چې د
ډوډې لپاره یو مېز اماده شوی وو، ولسمشر ټولو ته د ډوډې خورلوا
بلنه ورکړه. ټول یو ځای راغلو ډول ډول خواره تیار وو، خو دوی دا
فرکر و نه کړي چې موب د دوی مرستې ته ناست یوو اوس موب له هره
اړخه پر بنه کیدو وو، مازی یې لکه مرغۍ مښوکې سره وو هلې، نور
بې بس کړه. له خورنځایه را وواتو دوی ته مو رخصت ورکړ د غونډې
اړوند مو ټول مسایل د اړگ له پانې خپاره کړل چې نن ورڅ پږې
هپوادوالو د خونې په خاطر ټوله ورڅ لیکنې وکړې. په نوره نړۍ کې
د افغانستان نوم ورڅ تر بلې ډېر اورېدل کیدي، ټول ملت ورڅ تر بلې
له اقتصادي اړخه مخ پر بنه کیدو وو، د کار زمينه او لوړو معاشاتو
دوی پر ځان متکي کړي وو، د کډوالو راتګ اوس ترپخوا ډېر زيات
شوی وو. د ډیورنډ لاین د هغې غارې څخه د ورڅي زيات شمېر

کورنی دې غارې ته را اوښتې، د صنعت له پراختیبا سره په هپواد کې
 توله بشري قوه په کار گومارل شوي وه. کروندګرو اوس تر پخوا
 زيات خپلو زراعتي چارو ته پاملننه کوله، دوى يې اوس له بنه
 قيمتونو خخه خوند اخيستي، هر خومره کډوال چې به هپواد ته راتلو د
 کار کمۍ ورته نه وو، د دوى ژوند ورڅه تر بلې په بنه کيدو وو، دوى
 بیا له نورو سره حال اخيستي او د خپل بنه حالت خخه به يې خبرول
 ځکه دا لړۍ ورڅه تر بلې په ډېرېدو وه.

له ولايتونو خخه په ورځني ډول د راپور تر خنګ په هره اوونۍ کې د
 یو مشخص ولايت، د مرکز، د هغه ولايت د تولو ولسواليو او د سيمې
 د مشرانو خخه یو پلاوی په اوونيز ډول سره اړګ ته راتلي او د خپل
 ولايت، ولسواليو او کليو ستونزي به يې له ولسمشر سره شريکوليې.
 هغوي به د پرمختيابي پروژو، سياسي ګډوديو، قومي اختلافاتو او د
 ولايت له ئينو چارواکو شکایتونه لرل؛ مور به دا تول شکایتونه د یو
 مسؤول کس له لاري څېړل. د دوى ستونزي پر ظای وي، دوى نه و
 ملامت، کلونه کلونه دا ډول حالات پر هره سيمه تير شوي وو، په ډېر
 لنډ وخت کې يې له منځ وړل څه ناخه ستونزمن وو. د وزارتونو،
 معبيتونو، څارنواليو او تولو نړيوالو چارو تر خنګ همدي مسائلو ته

مو په اولو وختونو کې دېر وخت ورکاوه؛ خکه چې مور په دې باور درلود چې اول باید ملي بنه د هېواد سمه کړو، وروسته بهرنیو مسایلو ته اوږه ورکړو. له نېکمرغه باید ووايم چې په دې وخت کې مور دا ستونزې، خپل منځي اختلافات، د واک پر سر شخړې او یو بل نه منل، ناندېوله پرمختګ او دېرې هغه ستونزې له منځه یووړې چې خلک ترې په تکلیف وو. مور اوس د هېواد په هره غزنې او هواره دښته کې خپل خدمات ترسره کول، مور د ټول هېواد پر هره لوپشته خاوره واکمن وو، خلکو ته مو په سیاسی چارو کې د ګډون حق ورکاوه، پر ټولو قضایي برخو او بستونو مو د دین عالمان و گومارل؛ خو ټولې پرېکړې د اسلامي شريعت او حنفي فقهې پر اساس وکړي. د الله^(ج) حدود جاري کړي او په هغه چارو کې چې د وخت حاکم ته واک ورکړل شوي له قیاس او اجماع خخه وروسته مو د یو اصلاح شوي قانون پر اساس د پرېکړو کولو حق ورکړي وو، د الله^(ج) دین او احکام پر ټوله جغرافیه حاکم و، له زور او تحقیر پرته د یو منځ لارې پالیسي پر اساس اوس ټول ملت د یو اسلامي قانون او عادل نظام تر سیبوری لاندې ژوند کاوه. د حکومت او خلکو ترمنځ هېڅ فالصله نه وه، عدالت، ټولنیز نظم او برابري اوس ټولې ستونزې او مخالفتونه له منځه وړي

وو. چا چې د دې باوجود هم سرکښې، مخالفت يا پاخون هڅه کوله پر
څل خای مو ورته اول قناعت ورکاوه؛ که به یې حق خوبل شوی و،
حق مو ورکاوه، که به یې وروسته تر دې هم د څل نظام پر وړاندې د
پاخون يا بغاوت هڅه کوله د زندان د تورو تمبو شاته مو غورځول.

که د کابل او يا زابل و، تول مو یو روح او یو تن وو. که د شمال و،
که د جنوب و؛ موږ ته تر بل هر چا ګران او محبوب وو.

هره ورخ به هېوادوالو د نوي فرمان لپاره انتظار کاوه، دوی پوهیدو
چې واکمن د دوی پخیر پرېکړې کوي، ئکه به یې بې له کوم تشویشه
ورته په تمه وو. یوه ورخ ولسمشر د علماءو د جرگې تر نامه لاندې د
ناستې یادونه وکړه؛ په سبا مې وزیران، د ولسي جرگې او مشرانو
جرگې تول غږي او د هېواد مشهور او پوه عالمان راوغونېتل چې دوی
به حکومت ته د شرعی پرېکړو تر خنګ د څلوا تجربو پر اساس
نظريات ورکوي. دوی له حکومت سره د حاکمیت او مشروعیت په
برخه کې ډېره همکاري کوله. د هر بشار، بازار او کلې په مسجدونو
کې به د حاکم نظام خڅه د حمایت په موخه پراخ تبلیغات ترسره کيدل،
مهراب په اسلام او اسلامي نظام کې یو ځانګړۍ خای او مقام لري،
ولسي جرگې ته د خلکو استازې چې د ولس په رايو تر دې خایه راغلي

وو تر ډېره پکي څوانان او د عصری علومو استادان وو او تر خنگ بې
د هر ولايت او ولسواليو په کچه قومي مشران را وغوبنتل او د یو
خانګړې ناستي په اړه مو خبر ورکړ.

هغه وخت به ډېرو لور پورو او ټېټې پورو چارواکو زما خنځه د دې
لوبي غونډې د جورې دو علت پونستي، زه پوهیدم خو بیا مې هم دوي ته
هېڅ نه ويل، دوي ټول مې همداسي په تشويشي حالت کې پربېسودل،
ځکه چې زما بنه ياد دي چې ملت به يې د ورځې لس خله تر غارې
نيوی او زبيښي به يې، دوي له زړې بشري قوي خنځه و. همدا د
پنجشنبې ورڅه تيره شوه، مابنام زه او ولسمشر یو ځای سره ناست وو
چې ولسمشر زما هغه د لوړيو ورڅو وعده را په زړه کړه او يادونه يې
وکړه چې سبا به تر غونډې وروسته بنار ته په منظره وحې. ما هم لکه
خنګه چې مې ورسره وعده کړي وه ومې منله او پر سبا ورڅ مو
پرېکړه وکړه.

د سبا ورځې د غونډې لپاره مو د لوبي چرګې تالار وتاکۍ او ټولو ته
مو د ځای په اړه خبر ورکړ.

سهار نهه بجي پر پوره کيدو وي چې ما او ولسمشر په يو موږ کې
دواړو حرکت وکړ؛ يو راسره د ساتونکو موټر روان و، ولسمشر
سګریت ته ليټر وواهه او توره لوهچه تري و ایسته، ما ته يې وویل:
نن مې د ملت د ډیرو لویو ستونزو وروستي کده ور باروم، باید چې
يو يو سګریت خو ولګوم.

ما هم ورته وویل: حق يې لرئ ریيس صیب.

خپلې مینې ته يې زنگ ووهی، تر لنډو خبرو وروسته يې د مانبامنې
دیدن په اړه ورته وویل او د اوسنۍ غونډې له خپرېډلو يې خبره کړه
چې تاسو يې په ژوندي بنه په تلویزون کې وګوري. تلیفون يې کاټ
کړ موږ هم د لویې جرګې تالار ته را ورسیدو، داسې نسکارېډ لکه
هېڅوک چې نه وي راغلي. خکه ټول د ولسمشر له اصولو خبر وو،
هېچا هم لس پنځلس موټره له خان سره نه وو راوستلي، نه يې کوڅه
ډبو او بداخلاقو ته د محافظه کارو په حيث تر سر دسملونه ورتاو
کړي وو، ټول پر تاکلي وخت په تالار کې دنه پر خپلو ځایو ناست وو،
د ولايتونو خلک هم سهار اتهه بجي را رسیدلي وو. روغنو سړکونه
اوسم ټولو ته اسانтиيا برابره کړي وه. اړتیا نه وه چې بې ځایه مصارف

موب کرپی وای یا مو هم دوی په هوایی پکتې تر تالاره راوستلي وای؛
نه هم موب کمپاین کاوه چې په پاکتو کې ورته پیسې وویشو. لویې
لارې مو هم نه وې بندی کرپی چې خلکو ته تکلیف ورکړو.

تالار ته دننه ورغلو زموږ له لیدو سره سم ټول پر خپلو ځایو ودریدل
او دا ناره یې وکړه چې ژوندی دې وي د ملت بابا، ژوندی دې وي د
ملت بابا!

ولسمشر دواهه لاسونه د منې په پار پورته کړل او دوی ټول پر خپلو
ځایو کېناستل. غونډه ډیره ژر پیل شوه، تر تلاوت ویلو وروسته،
لومړۍ د ولايتونو مسوولینو ته د خپلو ستونزو او غونښتنو په اړه د
خبرو وخت ورکړل شو، له هر ولايت څخه یو تن سپینویری او د دوی
ټولو په استازولي یې په ولسي جرګې کې یو استازى د څوانانو او د
علماء له جرګې څخه یو عالم یې خپلې خبرې وکړې. ویناوالو ته یې د
وخت د کمنېت له امله د تشریفاتې ویناواو وخت نه و ورکړۍ، دا
بیانونه د غرمې تر ډودې ټول خلاص شوه، خنګه چې د غرمې ډودې
وڅوړل شوه وار د ولسمشر وو چې د ټولو ویناواو په اړه سپیناواي
ورکړۍ او خپلې ځینې نوې پرېکړې په دوی واوروی.

ولسمشر د دریئخ تر سره په چکچکو بدرگه شو او خپله وينا یې په دي

ډول پیل کړه چې ما کتې مت تر ډېره د هغه خبرې را اخيستې دي:

اسلام عليکم ورحمه الله و برکاته!

زما ګران او محبوب ملته! له کلونو خخه ستري او ستومان ملته! د

سولي، ابادي او بنه ژوند په ارمان ملته!

زه پوهېرم چې د کلونو کلونو د جگړي زورواکي، نابرابري، تعصباتو،

څلمنځي شخرو، ناپوهی، بې کاري، نړيوال حیثیت او ټولنیز ژوند

برابرولو لپاره شاید تر دي هم زیات وخت ته اړتیا وي، خو خه چې ما

کړي ستاسو د تکړه اولادونو، ژمنو انسانانو او پر ھپواد مینو خلکو په

وايسطه تر همدي ځایه را رسپدلى يم. زما هر قدم ستاسو له قدم سره

اخیستل کېږي، که تاسو تر ما یو قدم هم شاته پاته سیء، یا هم زما

مخالفت وکړئ نو زه اپر یم چې دویم قدم پورته هم نه کرم. تاسو له ډير

سخت حالت خخه را وتوونکي یاست، اوں زموږ هڅه داده چې د خپل

ملت حکومت د هغه په خدمت کې ستري کړو، خو ترڅنګ یې د دي

حکومت ملت هم باید د خپل حکومت ترڅنګ ودرېږي. له موږ سره

څنګ پر څنګ کار وکړئ، زموږ ستونزې تر موږ را ورسوئ، موږ

خپلو مسؤولیتونو ته متوجه کړئ، کوم چې زموږ خخه هیر شوي وي،
 ستاسو ټولو اولادونو ته چې هغوي په مسلکي ډول روزل شوي وو؛
 اوس پر مسلکي دندو گومارل شوي دي. ستاسو اولادونه چې بې
 زده کړو پاته شوي دي هغوي ته اوس په صنعتي برخه کې د کار کولو
 زمينه مساعده شوې ده، ستاسو اولادونه چې له تعليم خخه بې برخي
 پاته شوي دي اوس په زده کړو بuxt دی. پر تاسو چې هر چا ظلم
 کړي اوس د تورو تمبو شاته پراته دي، ستاسو هر واکمن ستاسو له
 منځ خخه د یو چا زوی، د یو چا ورور د یو چا خپل او یا هم د یو چا د
 سيمې دی. ستاسو ګلتور، ارزښتونه، ملي ګتې، ملي ارزښتونه او
 ټوله جغرافیه اوس له هر ډول تيري، جاسوسی او نامنی خخه په امن
 کې ده، دا هغه خه دې چې زموږ او ستاسو له ګډ کار خخه بې سرچينه
 اخیستې ده. په خپل منځ کې مو اشرارو ته څای مه ورکوئ خوک چې
 هم ستاسو د حکومت پر ضد راپورته کېږي، تشخيص بې کړي سرچينه
 به بې حتماً بهرنۍ وي. ستاسو د هر خاځکي او بود خوندي کولو چارې
 په چټکۍ سره روانې دي؛ د هېواد ټول بندونه به په اساسې ډول
 ورغول شي، يوازې موب اړ یو چې د نړيوالو اصولو له مخې د تاکل
 شوې اندازې او به نورو هېوادونو ته ورکړو چې په بدل کې به یې موب

ته پیسې راکوي او د همدي پیسو خخه به د خپل هېواد د زراعت،
 صنعت او پر مختگ په برخه کې کار واخلو. بې کاري له منځه تللي،
 هېڅ واکمن د خپل موقف خخه په استفادې پر خپلو خلکو فرعونیت نه
 شي کولای، د دوى پر دنده د پاته کيدو او شپل کيدو رضایت ستاسو
 سره دی. په علمي برخه کې د تول هېواد د اتبعاو روژل بې له تعییض
 او تعصب خخه پیل شوي دي، تاسو ورسره همکاري وکړئ، هڅه
 وکړئ خپل اولادونه نېټه تربیه کړئ؛ ټکه چې دوى ستاسو د
 راتلونکي رهبران، واکمنان او مشران دي. علمای کرامو ته مو په
 حکومت کې خای ورکړي دی، ټوانان به مو د ولسي جرګې له لاري د
 خپلو سیمو ستونزې حلوي؛ خو د پخوا خخه په ډېر لوی توپېر.

هو له پخوا ډېر خلاف په دې مانا چې:

تولو د ولسي جرګې استازې به نور یوه میاشت په پلازمېنه کې تیروې
 او د کال پاته یولس میاشتې به د خپلو خلکو تر خنګ، په همدي
 یولسو میاشتو کې به دوى د خپل ولس په منځ کې له تولو ستونزو
 خخه خان خبروي، د ستونزو د له منځه وړلو به موځه به ېې جدي هڅه
 کوي، کومې چاري چې د مرکزي حکومت مسؤولیت کېږي، هغه بايد
 پر هغه وخت له مرکزي حکومت سره شريکې کړي؛ خو لویه فاجعه

ترې جوره نه شي. په تول کال کې به يوه میاشت د ټول هېواد استازی پلازمینې ته راخې، همدله به دوى د راتلونکي کال لپاره د خپلو سيمو لپاره ترتیب سوي پلانونه شريکوي چې په هغه کې به د بیماروالي، پرمختیاپی پروژو، نویو بستونو، پوهنې او نظامي برخې اړوند خپلې ستونزې او وړاندیزونه شريکوي. له دې وخت پرته دوى يو نه شي کولای چې یا هم د هېواد بلی سیمي ته سفر وکړي بې له کلنيو رخصتيو او نه هم بهر ته د سفر کولو حق لري؛ یا هم یې بې له دې چې زه (ولسمشر) به یې د یو ځانګړي کار په موخه بهر ته لېږم. دوى زما او د خپلو سيمو د خلکو ترمنځ د وصل ارزښت لري، په خپلو سيمو کې له نورو چارواکيو سره د ستونزو د له منځه وړلو او بنه پلان شريکولو مسؤوليت لري، دوى د خپلو خلکو پر سر معاش او امتیاز اخلي څکه باید ټول وخت هلتنه تیر کړي. په پلازمېنه کې بې له ډلبازيو، بهرنې سفرونو، مخالفتونو او د خپل اصلې هدف له هیرولو ماسبوا دوى په تیر کې بل هېڅ نه دي کړي.

د ولسي جرګې د ټولو استازيو معاشات به یوازي د میاشتې يولک افغانۍ وي، او نوري اضافي حسابونه يا پيسې په فساد کې شمېرلي کېږي؛ دوى ته نور د دسترخوان، یاهم تر یوه تن د زياتو ساتونکي لرلو

او تر يوه موپر د زياتو د چلولو اجازه نشته، دوي اپ دي چې د خپلو خلکو په منځ کې له مساوات راوستلو وروسته په امن کې ژوند وکړي. که دوي فساد او یا ظلم وکړي، نو دوي به خود هغه وخت له لسو موټرو او لسو ساتونکو سره گرځي؛ اوس په ټول هپواد کې حالات عادي دي، هېڅ دبمن نشته او دبمن که پیداکېږي له ظلم خخه پیداکېږي او یا له ملت سره د رامنځ ته شوې فاصلې له کبله به پیدا کېږي.

د ولسي جرګې د ټولو استازيو له زياتو مصرفیدونکو پيسو خخه به اوس حکومت هغه پيسې په هپواد کې د هغو بي سرپرسته یتيمانو لپاره په مصرف ورسوي چې په راتلونکي کې ور خخه زموږ هپواد رنځ ويني، د دوي بنه روزنه او پالنه به د هپواد یو بل اقلیت هم په اسلامي، وطني او انساني مينه وروزي.

همداسي د قدرمنو وزیرانو اړوند باید ووايم چې نور بي وخت دی چې خپلې په سمه توګه سره ترسره گړي او خپلو کارونو ته ژمن واوسې، مه پرېږدي چې د نورو په خير يا هم بي تابيعته سې او یا هم د زندان د تعبو مېلمانه سې. تاسو د خپلو خلکو خادمان یاست، بادارن له خانه مه جوبروی، خپل هپواد خپله مور وګنۍ او بنه پالنه یې وکړئ، که تاسو

له خپلو دندو خخه ناقانونه گته و اخلي تاسو به ڈېر پينپمانه سئ. يو

خل بیا یې د ټولو د خبرتیا په موخه يادونه کوم چې په هېڅ خای، کور،
دفتر، ولسيي جرګه، وزارت، خارنوالي او يا یو بل خای باندي امنيتي
موانع نه غواړم. خو چې تاسو انصاف و نه کړئ تاسو ډاډه ژوند نه

سئ کولای، دا چې زه ستاسو تر خنګ پرتې موانع ليري نه کړم تاسو د

ظالم او مظلوم په حال نه خبرېږي. تاسو بنه وکړئ چې بنه درسره

وشې، تاسو د خپلو خلکو خدمت وکړئ همدا خلک به ستاسو ساتنه
وکړي. هغه وخت بیا نه لویو موټرونو او نه هم ڈېر ساتونکو ته تاسو
اړتیا لري؛ ځکه ټول ملت به ستاسو ساتونکي وي.

په تالار کې ناسو ټولو یو بل ته په غريبانه انداز سره کتل، ملامت نه
وو ولسمشر د دوى اصلي حيثيت ور ونسوي، تر دي خبرو وروسته
تالار دومره چکچکو پر سر واخيست چې هر خو ولسمشر د منې،
منې الفاظ و کارول د دوى چکچکې نه کرار پدې، وروسته تر دوو
دقیقو تالار ارام شو چې ولسمشر خپلې خبرې بیا پیل کړې:

کومو کسانو چې د خپلو سيمو اړوند يا هم ستونزې يا وړاندیزونه
راوري وو، ما هغه ټول نوبت کړل، ستاسو تر رسیدو وړاندې يا هم
وروسته به یې په اړه ڈېر ژر اقدام وکړم. ستاسو هره سالمه نيوکه د

دې هپواد د حکومت د پایینېت لامل کېږي، موبر ستاسو برع نه بندوو
په هغه صورت کې چې له قانوني لارې خخه په قانوني بنه ستونزه او
پلان دواړه شريک کړئ.

حئنې ستونزې عوام د دېمن په لاس ورکوي، هفوی ورباندي شخوند
وهي، هدف يې د حکومت کمزوري کول وي نه اصلاح، له داسي
فعاليتونو ډډه وکړئ.

زه نن اعلان کوم چې زموږ د هپواد قانون د الله^(ج) سېېڅلۍ کتاب دی،
تول محاکم دي د الله^(ج) حدود عملی کړي، تر قران، حدیث، اجماع او
قياس را وروسته هغه خه چې د وخت د حاکمانو په واک کې ورکړل
شوي له بنه غور کولو وروسته دي ترسره کوي. خکه چې په اسلامي
هپواد کې اوسو، مسلمانان زېږيدلې یوو، باید چې د خپل رب^(ج) قوانينو
ته غاره کېږدو، د نړیوالو تړونو په مورد به زه هېڅ هغه سازمانی يا
اتحادي قانون ونه منم چې زموږ له دین يا ارزښتونو سره په تکر کې
وې.

ټولې هغه رخصتی چې بې له اړتیا يې په هپواد کې ټول سیسټم یوه
ورخ په تپه درولی وي، د کار او ټولنیزو چارو وزارت ته مې امر کړي

چې له منځه يې یوسېي، نه غواړم چې ملت مې يوه ورڅ هم له نوري
نپري خخه شاته پاته شي. زموږ د سیاست توازنون اوس تر پخوا ډېر پر
خپلو ګټه را خرخي، موږ د نپري له ټولو هېوادونو سره سالمې اړیکې
لرو، نړيوال زمور سره په ډېر پرخو کې بې له کومې فکري او معنوې
ګټې خخه مرستې کوي.

اوسمهال تاسو خپلو سيمو ته ولاړسي، زما پیغام درسره ورسوئ او
د خپلي بنې راتلونکې په موخه له یو بل سره ګډ کار وکړئ، یو بل
ورغمۍ، تعصبات له منځه یوسې او ټول تر يوه واحده رهبري لاندې
ژوند وکړئ.

ډېره زیاته مننه. ژوندی دې وي د هېواد باتمنه ملت.

په تالار کې ټولو ډېرې چکچکې وکړې چې اخیر کې موږ ترې را
ووتو د مابینین درې بجي وي چې ارګ ته دننه شوو، له ستريما خخه د
خلاصون په موخه مو يوه پیاله چای و خبلي او لبر وخت مو ارام
وکړ. ارام به نو له کومه وو، د ولسمشر تازه پرپکړو هېوادوال ډېر
خوشحاله کړي وو. دوى کلونه کلونه له همدي خلکو خخه سرتکوی،
نن هغه فرعونيان ولسمشر بيرته له خپلو خلکو سره یو ډول کړل او د

دوى منځ ته يې ور ولپول. نور به یوازې د دوى بنې کړنې د دوى ساتنه کوي.

څلور بجې وې چې ولسمشر سره د کړې وعدې د ترسره کولو په موخه د هغه اطاق ته ورغلډ؛ ولسمشر کالې اغوستي و، ئاخان يې بنه سره سیټ کړي و، پربکړه مو وکړه چې دباندي ووڅو. موږ دواړه په يو موټر کې کېناستلو تر شا مو يو بل د ساتونکو موټر راپسې روان کړ. د ولسمشر د معشوقې کور ته ورسیدو هغه مو موټر ته را وختله، په همدي وخت کې ولسمشر ماته وویل چې ما له خپلې معشوقې سره پخوا لا نکاح تړلې، زما خوبني په همدي کې وه چې د مینې ژوند وکړو، کله چې مېرمنه خپل د خاوند کور ته راسي، خاوند يې ورسره عادي کېږي. بیا هغه ډول ژوند خوند نه لري خنګه چې ترواده وړاندې په سفر او يو لنډ مجلس کې وي. دویم زه ویریدم چې زما دویمه مېرمن زما کمزوري و نه ګنبل شي، خکه مې هر خه پت ساتلي وو. دا چې اوس زما د هېواد اولني کارونه په بنه شکل سرته ورسيدل؛ بې له ډېر مصروفونو او مراسيمو به موږ تر دې ګډ سفر وروسته خپل کور ته ولاړ شو. په هغه پيسو چې موږ يې د واده د مصرف لپاره لګوو پر هغه باندې به د هېواد یتیمانو ته په هر ولايت کې د هغه ولايت په مقام

کې مېلمستىيا جوروم، خو هغوى ټول د خپل ھېواد د مالكىت احساس وکرى. له خپلو حکومتىي چارواکو سره له نبدي اوسييدو سره بلد شي او په راتلونكى كې تري هېچ و نه ويرېري. سفر مو همداسې ادامه لرله د کابل په بنار كې گرخيدو، ولسمىش او مېرمىي(مېنې) يې په خپلو كې سره خبرې كولي؛ د بناريانتو له بناريانتو او مودرنتوبه برغيدو. د ھېواد پر وروستيو پرمختگونو يې خبرې كولي، وروسته يې خپلمنخي خبرې بس كړي. د بنار بنسکلا يې خبرو ته خاتمه ورکړه، بنار تر پخوا ډېر بنایسته شوی وو؛ لوړي ودانۍ، بناري نزاكتونه، پراخ سړکونه، د سړکونو پر سر هېچ يوې خور او سر چوک کاريګر نه بنسکارېدى، پر هر سړک چې به مو ور مخه شوه هېچ امنيتىي موانع يا لار بندې نه ليدل كېدە. د کابل په غرونو كې د دنگو دنگو ودانيو، رنګيدلو کورونو جلا مزه کوله، د بناروالى له لوري په نړيوال سیستېم برابر د ترافيكىي قوانينو په موخه عصرى لارښونې، ترافيكىي اشارې، د بناري بسونو تگ راتگ، منظمې د مسافرو تکسيانې. تا به ويل چې په کوم بل ھېواد كې گرخم. د بنار تولې کارخانې يې له بناره اىستلې وي، خو د بنار په پاکه هوا كې بدلون رامنځ ته شي. په ټول بنار كې د ميلې لپاره بنسکلي په نړيوال معیار برابر پارکونه، د سړوکونو پر سر

هوایی پلونه، هغو خایو ته چې اړتیا به یې تر سترګو کیده، زموږ سفر
 ډېر ګرندي وو تا به ویل چې دا مو وروستی خل دی بیا نه را ووځو.
 نه پوهېږم ولې خو په یوه خبره پوه شوه چې د هر خه بدلون موب ډېر
 هڅولو، خو ډېرې سیمې ووینو او خوند ترې واخلو. جمعه وه، میله ته
 ډېر خلک راوتلي وو، د ولسمشر مېرمني ولسمشر ته وویل زه غواړم
 چې تاسو یو بل فرمان هم صادر کړئ، ورسه سه یې نرمه موسکا
 وکړه.

ولسمشر یې په سترګو کې سترګي خښې کړې، ورو یې وویل: ووايه
 ستا لپاره خو یو فرمان ډېر لې دی!

مینې یې زیاته کړه؛ د خپل هېواد ټولو خلکو ته د هرې جمعې په ورځ
 په ټولو تفريحي پارکونو کې مېله وړیا کړئ، دا ملت له کلونو ستریا
 وروسته اوس ټوله اوونې د خپل هېواد او خان لپاره کار کوي؛ بنه به
 وي چې حکومت یې په اوونې کې ورته یوه ورځ د منې یا ستاینې په
 موخه مصارف پر ئان ومنې.

ولسمشر ته یې پلان خوند ورکړ، ژر یې د نوټ په کتابچه کې ولیکل
 او د عملی کيدو ژمنه یې وکړه. په همدي وخت کې ولسمشر دا خل له

خپل جېب خخه هغه لوی غټه سګربت (سیگار) را وکېښ، تر لیتیر سره لمبه پورته سوه. د موټر تر تورو بنیښو دود ووت.

هر خومره چې و گړخیدو هېڅ بې نظمي، تولنيزې نابرابري او یا نشهيان موونه ليدل، یو بل بنه والی دا هم وو چې د هېواد د هري سیمي خلک د خپلو پېژندپانه پر وخت بايوميټريک شوي وو. تر ډېره دوی د جرمو یا ناقانونې کېنو ترسره کولو ته زړه نه بنه کاوه.

د قرغې بند ته ولاړو، د هېوادوالو خوبني او د دې بند بنکلا د افغانستان بنکلا زیاته کړې وه، بېرته بنار ته راوګړخېدو. موبایل ته مې زنګ راغي چې اوکې مې کړ، د کډوالو د چارو مسؤول څوان وو، و مې پېژندۍ، ورباندي غږ مې کړل ، ماوں خير؟

هغه ويـل زه پوره ډاډ درکوم چې د ډیورنډ کربنه د هغې غارې افغانانو له منځه وړې، اوـس بېـلـه باـپـرـه، خـنـخيـرـه اوـ توـرـخـه مـعـلـومـاتـ رـاـهـه رسـيـدـلـيـ دـيـ، زـهـ بـهـ تـاسـوـ تـهـ پـرـ وـخـتـ تـازـهـ مـعـلـومـاتـ درـکـرمـ؛ تـليـقـونـ بـېـ کـاـپـ کـړـ. دـ بـدـنـ وـرـيـبـنـتـانـ مـېـ دـاـسـېـ جـګـ وـدـرـيـدـلـ، دـاـ هـغـهـ حـالـتـ وـوـ چـېـ موـبـرـ پـرـ اـسـمـانـ غـوـښـتـيـ خـدـاـيـ (جـ)ـ پـرـ حـمـکـهـ رـاـ کـړـ. ولـسـمـشـرـ پـوـبـنـتـهـ وـکـړـهـ؛ خـيـرـتـ وـ، چـاـ زـنـګـ وـهـلـیـ؟

بيان مې ورته وکړ. د ولسمشر مینې ژر خپل موبایل را وکېښ، که
گوري هر خه ربستیا دي. د ډیورنډ کربنې پر سیمه خري دوږي
بنکارېږي، د ځینو سیمو انخورونه بنه سم بنکارېدل. د هغه بلې غارې
خلکو دا کرغېښه کربنه نه غوبښه، موب تول هک پک شو، له خوبښي
څخه هېڅ نه پوهیدو چې اوس خه وکړو.

ولسمشر وزیر دفاع ته زنګ ووهی چې عاجل د ډیورنډ اپوند سیمو ته
د هوا له لاري ځانګړي څواکونه ورسوئ او هلتله هر چاره په خپله
تعقیب او کنتیروول کړئ؛ ما له هر خه خبر وساتئ، د هغو افغانانو ساتنه
وکړئ او په موضوع څان خبر کړئ، ټلیفون یې کات کړ.

احمد خان را ته بیا څلې زنګ ووهی او ويې ویل؛ زما د معلوماتو پر
اساس چې سل سلنډ دقيق دي، د هغې غارې تول افغانان غواړي چې د
ډیورنډ کربنه له منځه یوسې، زموږ تر واک وتلي خاوره زموږ سره
پیوند کړي او لوی افغانستان یو څل بیا پر پنسو ودروي. تر خبرو
وروسته مو ټلیفون کات کړ، موب هم د دارالمان سړک ته را رسیدلې
وو، د خوبښي ترڅنګ موب باید د عامه نظم ساتنه هم کړې واي.
ولسمشر ته مې په دې اړه وویل چې هلتله د نظم ځانګړي ساتونکو د

لېبرلو امر ورکړئ، خو په دې اړو دوږ کې د ټولو خلکو د سر او مال
ساتنه وشي. ولسمشر هم ومنله یو پېغام یې چاته ولېږي.

ولسمشر زما خخه نظر و غونبتي او پونښته یې وکړه چې څه فکر
کوي؟!

ما ورته وویل زه ډېر بنه فکر کوم، دا زموږ د نیکونو او تاریخ یوه
لویه هیله وه، دا چې له کلونو راهیسې موږ د خپل نس د ډکولو لپاره
ډوډی نه لرله، ټولنیز نظم نه، زورواکي حاکمه وه، لوړه تر هرڅه
زياته وه، قانون تر پنسو لاندې کیدی، کاري زمينه هېڅ نه وه، د
مسلک خاوندان چا نه پېژندل، زراعت ختم و، صنعت ته چا زړه نه بنه
کاوه، حکومت د خان او ملت د خان غم خورپی؛ نو په داسې حالت کې
چې موږ په خپله په نس نه و ماره، موږ به د لوی افغانستان ناري
وهلې د هغې غارې خلکو به راپوري خندل چې هر ډول و، د دوی ژوند
تر موږ بنه و.

دا چې نن زموږ د هېواد قانون پر پنسو و دریدی، ټولنیز نظم رامنځته
شو، د تاریاكو او چرسو کېست په زراعت وا وښتی، د غنډو صادرات
مو هند او پاکستان ته کېږي، زراعت بشپړ پرمختګ وکړ، د نشهې یې

توکو کښت بند شو او کاروباریان بې په سزا ورسیدل، هېواد مو د نهه
امنیت له امله د اسیا په خلور لاري بدل شو؛ چین، پاکستان،
تاجکستان، هند، ایران، ازبکستان، ترکمنستان او اروپایي هېوادونه
اوسم د خپلې بنې راتلونکې په موخه مور ته اړتیا لري. له ټولو
اروپایي، افریقایي، امریکایي او اسیایي هېوادونو سره بنې اړیکې،
سامم او با توازنونه سیاست لوو. غلا، غله، فساد، مفسدین، نامنی او
جاسوسی له منځه ولاړل. د هېواد ټولې او به را وتړل شوې، اوسم مور
ترې په قانوني توګه پیسې هم تر لاسه کوو او د خپل هېواد برپېښنا مو
هم تولید کړې چې ورسه صنعت پرمختګ کړې، له صنعت خڅه مو
هېوادوالو بنځینه او نارینه وو ته د کار زمينه مساعده شوې ۵۵. د
لوپو زده کړو په برخه کې د نړۍ له مشهورو پوهنتونونو سره، د زده
کړیالانو په روزلو کې هوکړه ليکونه لرو، زده کړه د ټولو اساسی حق
وه او په دې برخه کې ټولو ته د زده کړو چاپریال او امکانات برابر
شوي و. د بنوونکو او نظاميانو لوپو معاشاتو د قانون په تطبيق او د
جرمونو په کښت کې د پام وړ بدلون راوستلي و. د بنوونځيو تر
څنګ د مدرسونو رغډا لوی بدلون و چې ورسه د ټولو ديني فريضه هم
ادا شوي وه. د خويندو لپاره بېل بنوونځي او خانګړي بنوونيز نظام پر

پنسو و دريدي، هفو بسخو ته چې د لېک لوست ورتيا يې نه لله په شرکتونو کې ورته کاري چاپيریال برابر شو، ټولو یتیمانو ته میاشتنی معاش ورکېدی. خان، وزیر او بزگر په یو ډول د هېواد له اساسی حقوقو خخه استفاده کولای شوای. د هېواد اقتصادي حالت پر پنسو ودريدي چې ورسه سم نړیوال سیاست خپلواکه شو. لویې لارې او فرعی سېکونه په اساسی ډول جوړ او ورغول شوو. د هېواد د هر ولايت بنکلا او بناري پرمختګونه د خلکو زړونه وړي دي، د ټول هېواد برپښنا اوس بي له کومې ستونزې په عمومي ډول د هر وګري تر کوره رسیدلې ده. د هېواد هره برخه څلپوي، د ماليې وزارت د راپور پر اساس د هېواد کلنی عايد اوس تر پخوا زیات دي. نظامي برخه د مسلکي روزني وروسته پر پنسو درېدلې ده، مور په سیمهیزه کچه تر ټولو بنه پوئ لرو، د هېواد له ټولو طبیعي زیرمو بنه ساتنه کېږي. د اړتیا پر اساس بي استخراج کېږي. د هر ډول قاچاق مخه نیویل شوې ده. په نورو هېوادونو کې اوس د هر افغان عزت او حیثیت د امریکا ی هېواد له اتبع او سره یو ډول دي، هلتنه زموږ د هېوادوالو سره اوس هېڅ ډول ظلم نه کېږي؛ نو ګران ولسمشره تر دي نو بل کوم کار ته اړتیا ده چې باید وي او یا ورباندې انسان فکر وکړي؟

ولسمشر زما تر دې خبرو وروسته د لوړۍ خل لپاره وویل: اوس ډاډه
شوم چې ما ستا په تاکنه کې هېڅ تېروتنه نه ده کړي.

چې حقیقت شي دې حالت د انسان په سترګو کې حتماً د اوښکو چینې
پر بهیدو را وستې، ملامت نه و، سفر مو یوڅه تیز کړ، په ډېر لې وخت
کې تر اړگه پورې را ورسیدو. ټول هغه د کاري تیم ځوانان مې خپل
خنګ ته را و غوبنتل؛ زه، ولسمشر، د ولسمشر مینه او هغه لس
کسه یزه کاري ډله په یو ځانګړې اطاق کې دننه کېناستلو. هر یوه هڅه
کوله چې خپل کار مخته یوسې، زموږ ټول تمرکز د ډیورند اړوند دې
لويې تاریخي پیښې ته و.

د معلوماتو پر اساس ټول ازغن سیم له منځ وړل شوی و، هلتہ تللو
ټولو مسوولینو د سیمې حالت کنټرول کړي وو، هېڅ کومه بدہ پېښه
نه وه شوې. د هغې غارې ټولو افغانانو غوبنتنه وکړه چې ولسمشر دې
همدلته راشي مور وینو او ورسره خبرې کوو.

د هېواد ټولې رسنې او خلک اوس پر همدي موضوع د خوبنې
خوشحالۍ خبرې کولې، هغوي ولسمشر ته د ورتګ په اړه خپل
غوبنتني کولې، له نېکه مرغه ولسمشر زه خپل خنګ ته ور غوبنتم،

پوهېدم چې حرکت کوو، همداسي و، زه ولسمشر او د ده مینه یوځای
 په هوایي پرواز کې ولاړو. د خوست په بنایسته ولايت کې چې د
 ډیورنډ کربنې نیمايی کیده، د لیدنې څای تاکل شوی وو. هلته
 ورسیدو، امنیت خوندي و، نظم بالکل برابر و. د هغې غارې ټولو
 پښتنو له خپل منځه یو استازی تاکلی و چې د خبرو لپاره ولاړ شو،
 موب همداسي د ټولو مخ ته ولاړ وو، استازی ډېرې لنډې خبرې وکړې،
 یوازې دومره بې وویل چې اوس موب هېڅ جلاوالۍ نه منو، موب بل
 هېڅ قانون نه منو، موب به ټول خپلې تذکري "شناخته کاردونه" وسوځو
 او تاسو راته خپل پېژندپانې راکړئ. موب د لوی افغانستان هیله نن ور
 پوره کوو، دوی مخکې تیاري نیولی و؛ شنه لوخره پورته شوه ټولو
 خپلې تذکري وسوځولي.

ولسمشر ټولو ته د ډر تابیعت ورکولو او پېژندپانو د وېشلو امر وکړ. د
 ټولنیز نظم په موخه، د عامه نظم ساتلو، او په وروسته کې د
 بنوونځیو، لوړو زده کړو، حکومت کې د ګډون، د قانون حاکمیت او
 بناري پرمختګ په موخه ژمنه وکړه. د ولسمشر معشووقې د هغې غارې
 ټولو افغان میندو او خویندو ته د کار، زده کړې او بنه ژوند کولو وعده

وکړه، د دوى لپاره د ټولو اړتیاواو پوره کولو په موخه مسولو

چارواکو ته خانګرې لارښوونې وشوي.

همدلهه ټولو را ټولو شویو پر یو ځای په لور اواز سره وویل: د ملت
بابا دي ژوندي وي چې ورسره د ټولو هېوادوالو پر شونډو همدا کلمې
ویلېي کیدې؛ د ملت بابا دي ژوندي وي!

په درنښت!

خپل کور، کندهار

1401/7/18

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library